

Handelingen

16-17-18
19-20-21-22

VLAAMSE RAAD

ZITTING
1982-1983

Vergaderingen van april 1983

UITGAVENBEGROTING 1983

BESPARINGEN REVALIDATIECENTRA

GEDWONGEN RUILVERKAVELING SINT-GILLIS-WAAS

RUIMING ONBEVAARBARE WATERLOPEN

Inhoud

Nr. 16 **18 april 1983**

Berichten van verhindering, blz. 576

Voorstellen van decreet

Indiening en verwijzing, blz. 576

Verslag

Indiening, blz. 576

Ontwerp van decreet houdende de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1983

- 8 (1982-1983)-Nrs. 1 (+Bijlagen I tot VII) tot 5
- 7 (1982-1983)-Nr. 1 (Algemene toelichting)

Interpellaties (R.v.O. art. 67, 9)

Interpellatie van de heer W. Peeters tot mevrouw R. Steyaert, Gemeenschapsminister van gezin en welzijnszorg, over de gevolgen van de voorgenomen besparingen voor revalidatiecentra

Interpellatie van de heer W. Peeters tot de heer P. Akkermans, Gemeenschapsminister van ruimtelijke ordening, landinrichting en natuurbehoud, over de gedwongen ruilverkaveling te Sint-Gillis-Waas

Algemene bespreking (Voortzetting)
Binnenlandse aangelegenheden, blz. 576
Sprekers : de heren P. Tant, verslaggever, E. Vankeirsbilck, M. Bourry, E. Desutter, J. Desseyn, M. Galle, Gemeenschapsminister van binnenlandse aangelegenheden, L. Dhoore, H. de Bruyne, L. De Grève

Regeling van de werkzaamheden, blz. 593

Nr. 17 **Dinsdag 19 april 1983**

Morgenvergadering

Berichten van verhindering, blz. 595

Ingekomen stukken, blz. 595

Ontwerp van decreet houdende de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1983

- 8 (1982-1983)-Nrs. 1 (+Bijlagen I tot VII) tot 5
- 7 (1982-1983)-Nr. 1 (Algemene toelichting)

Interpellaties (R.v.O. art. 67, 9)

Interpellatie van de heer W. Peeters tot mevrouw R. Steyaert, Gemeenschapsminister van gezin en welzijnszorg, over de gevolgen van de voorgenomen besparingen voor de revalidatiecentra

Interpellatie van de heer W. Peeters tot de

heer P. Akkermans, Gemeenschapsminister van ruimtelijke ordening, landinrichting en natuurbehoud, over de gedwongen ruilverkaveling te Sint-Gillis-Waas

Algemene bespreking (Voortzetting)

Buitenlands beleid, blz. 595

Sprekers : de heren P. Van Grembergen, verslaggever, H. Suykerbuyk, H. de Bruyne, A. Steverlyncx, A. De Beul, K. Poma, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van cultuur

Regeling van de werkzaamheden, blz. 610

Nr. 18 **Dinsdag 19 april 1983**

Middagvergadering

Berichten van verhindering, blz. 611

Ontwerp van decreet houdende de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1983

- 8 (1982-1983)-Nrs. 1 (+Bijlagen I tot VII) tot 5
- 7 (1982-1983)-Nr. 1 (Algemene toelichting)

Interpellaties (R.v.O. art. 67, 9)

Interpellatie van de heer W. Peeters tot mevrouw R. Steyaert, Gemeenschapsminister van gezin en welzijnszorg, over de gevolgen van de voorgenomen besparingen voor de revalidatiecentra

Interpellatie van de heer W. Peeters tot de heer P. Akkermans, Gemeenschapsminister van ruimtelijke ordening, landinrichting en natuurbehoud, over de gedwongen ruilverkaveling te Sint-Gillis-Waas

Algemene bespreking (Voortzetting)

Onderwijs, blz. 611

Sprekers : de heren F. Piot, verslaggever, P. Breyne, M. Heughebaert, A. Laridon, mevrouw W. Demeester-De Meyer, de heren E. Desutter, L. Van den Brande, J. Lenssens, Gemeenschapsminister van leefmilieu, waterbeleid en onderwijs

Regeling van de werkzaamheden, blz. 632

Nr. 19 **Woensdag 20 april 1983**

Morgenvergadering

Berichten van verhindering, blz. 633

Mededeling van de Voorzitter

Motie Conseil de la Communauté françai-

se, blz. 633

Ontwerp van decreet houdende de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1983

- 8 (1982-1983)-Nrs. 1 (+Bijlagen I tot VII) tot 5
- 7 (1982-1983)-Nr. 1 (Algemene toelichting)

Interpellaties (R.v.O. art. 67, 9)

Interpellatie van de heer W. Peeters tot mevrouw R. Steyaert, Gemeenschapsminister van gezin en welzijnszorg, over de gevolgen van de voorgenomen besparingen voor de revalidatiecentra

Interpellatie van de heer W. Peeters tot de heer P. Akkermans, Gemeenschapsminister van ruimtelijke ordening, landinrichting en natuurbehoud, over de gedwongen ruilverkaveling te Sint-Gillis-Waas

Algemene bespreking (Voortzetting),
Bijstand aan personen, blz. 633

Sprekers: mevrouw C. Smitt, verslaggever, de heren W. Peeters, C. De Clercq, G. Anthuenis, M. Vandenhove, mevrouw W. Demeester-De Meyer, de heren P. Tant, L. Hancké, mevrouw R. Steyaert, Gemeenschapsminister van gezin en welzijnszorg

Regeling van de werkzaamheden, blz. 654

Nr. 20 **Woensdag 20 april 1983**

Middagvergadering

Berichten van verhindering, blz. 655

Ontwerp van decreet houdende de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1983

- 8 (1982-1983)-Nrs. 1 (+Bijlagen I tot VII) tot 5
- 7 (1982-1983)-Nr. 1 (Algemene toelichting)

Interpellaties (R.v.O. art. 67, 9)

Interpellatie van de heer W. Peeters tot mevrouw R. Steyaert, Gemeenschapsminister van gezin en welzijnszorg, over de gevolgen van de voorgenomen besparingen voor de revalidatiecentra

Interpellatie van de heer W. Peeters tot de heer P. Akkermans, Gemeenschapsminister van ruimtelijke ordening, landinrichting en natuurbehoud, over de gedwongen ruilverkaveling te Sint-Gillis-Waas

Algemene bespreking (Voortzetting)
Bijstand aan personen (Voortzetting), blz. 655

Spreker : mevrouw R. Steyaert, Gemeenschapsminister van gezin en wel-

VOORZITTER : de heer J. Pede

—De notulen van de jongste vergadering worden ter tafel gelegd.

—De vergadering wordt geopend om 15 uur.

De Voorzitter : Dames en heren, de vergadering is geopend.

BERICHTEN VAN VERHINDERING

A. Coppieters, G. Devos, W. Van Renterghem ; gezondheidsredenen.

J. Chabert, E. De Groot, F. Swaelen, J. Van Elewyck, H. Van Wambeke ; buitenslands.

R. Boel, J. De Bremaeker, J. De Looze-Raeymaekers, A. Deneir, J. Gabriels, J. Geyselings, W. Kuijpers, M. Heughebaert, J. Nutkewitz, G. Temmerman, M. Van Daele, R. Van Rompaey, J. Wyninckx; ambtsverplichtingen.

L. Van den Brande, J. Verniers ; familieplichtingen.

VOORSTELLEN VAN DECREET

Indiening en verwijzing

De Voorzitter : De volgende voorstellen van decreet werden ingediend :

- Voorstel van decreet van de heer F. Geyselings houdende verbod van

verkoop van schadelijk snoepgoed en suikerhoudende frisdranken in bepaalde onderwijsinstellingen - 194 (1982-1983)-Nr. 1. Verwezen naar de Commissie voor gezondheidsbeleid.

Voorstel van decreet van de heer F. Geyselings houdende beperkende maatregelen inzake het roken van tabak - 195 (1982-1983)-Nr. 1. Verwezen naar de Commissie voor gezondheidsbeleid.

Voorstel van decreet van mevrouw W. Demeester-De Meyer c.s. houdende oprichting van activiteitscentra voor gehandicapten - 196 (1982-1983)-Nr. 1. Verwezen naar de Commissie voor bijstand aan personen.

Voorstel van decreet van de heer J. Gabriels om de gemeente Voeren tot landschapspark te klasseren in het kader van de bestaande decreten - 197 (1982-1983)-Nr. 1. Verwezen naar het Bureau.

Voorstel van decreet van de heer W. Seeuws c.s. houdende erkenning en subsidiëring van leetuurstudie- en communicatiecentra als organisaties voor leetuurbegeleiding - 198 (1982-1983)-Nr. 1.

Verwezen naar de Commissie voor culturele aangelegenheden en pedagogische en didactische vorming.

VERSLAG

Indiening

De Voorzitter : Het volgende verslag werd ingediend :

- door de heer F. Vanderborght namens de Commissie voor culturele aangelegenheden en pedagogische en didactische vorming over het voorstel van decreet van de heer P. Breyne c.s. houdende wijziging van het decreet van 7 december 1976 betreffende de toekenning van weddetoelagen voor sportfunctionarissen belast met de animatie en die werkzaam zijn in erkende gemeentelijke sportcentra die de sport en de sportieve vrijetijdsbesteding in de Nederlandstalige gemeenschap bevorderen - 100 (1981-1982)-Nr. 2.

ONTWERP VAN DECREET houdende de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1983
- 8 (1982-1983)-Nrs. 1 (+Bijlagen I tot VII) tot 5
- 7 (1982-1983)-Nr. 1 (Algemene toelichting)

INTERPELLATIES (R.v.O. art. 67, 9)

Interpellatie van de heer W. Peeters tot mevrouw R. Steyaert, Gemeenschapsminister van gezin en welzijnszorg, over de gevolgen van de voorgenomen besparingen voor de revalidatiecentra

Interpellatie van de heer W. Peeters tot de heer P. Akkermans, Gemeenschapsminister van ruimtelijke ordening, landinrichting en natuurbehoud, over de gedwongen ruilverkaveling te Sint-

Voorzitter

Gillis-Waas

Algemene bespreking (Voortzetting)

De Voorzitter: Aan de orde is de voortzetting van de algemene bespreking over het ontwerp van decreet houdende de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1983 met de daaraan toegevoegde interpellaties van de heer Walter Peeters tot mevrouw Steyaert, Gemeenschapsminister van gezin en welzijnzorg, over de gevolgen van de voorgenomen besparingen voor de revalidatiecentra en tot de heer Akkermans, Gemeenschapsminister van ruimtelijke ordening, landinrichting en natuurbehoud, over de gedwongen ruilverkaveling te Sint-Gillis-Waas.

Ziehier de verdere structuur van het begrotingsdebat.

Vandaag behandelen wij de materie waarvoor Minister Galle bevoegd is, met name binnenlandse aangelegenheden.

Morgen, dinsdag 19 april, de overblijvende materies waarvoor Ministers Poma en Lenssens bevoegd zijn, met name respectievelijk buitenlands beleid en onderwijs.

Woensdag 20 april bespreken wij de materie waarvoor Minister Steyaert bevoegd is, met name bijstand aan personen, en de materie waarvoor Minister De Wulf bevoegd is, met name gezondheidsbeleid.

Donderdag 21 april ronden wij dan het debat af met de materie waarvoor Minister Akkermans bevoegd is, met name ruimtelijke ordening, landinrichting en natuurbehoud, waarop dan onmiddellijk de artikelsgewijze bespreking van de uitgavenbegroting zou aansluiten.

Geen bezwaar? *(Neen)*

Aldus is besloten.

BINNENLANDSE AANGELEGENHEDEN

De Voorzitter: Wij behandelen nu de materie waarvoor Minister Galle bevoegd is, met name binnenlandse aangelegenheden.

De heer Tant, verslaggever, heeft het woord.

De heer P. Tant, verslaggever *(op de tribune)* : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, geachte collega's, ik geef u eerst een korte synthese van de inleidende uiteenzetting door de heer Gemeenschapsminister van binnenlandse aangelegenheden die handelde over, achtereenvolgens :

1. De gesubsidieerde werken van de lokale besturen ;
2. De gemeentefinanciën ;
3. de administratieve voorgedij.

1. Wat de gesubsidieerde werken door de lagere besturen aangaat, werd eerst gewezen op de algemene daling van de investeringen van de lokale besturen : van 76 miljard in 1980, over 74 miljard in 1981, tot 68 miljard in 1982. Opmerkelijk is de verschuiving in het voorwerp van de investeringen met name een lichte toename voor de gemeentelijke en provinciale gebouwen, een daling anderzijds voor de wegenwerken en de gebouwen voor de eredienst.

In 1982 werd gepoogd een beleid te stimuleren, gericht op de verbetering van de leefomgeving en op de cultureel-historische herwaardering van stad, dorp en platteland.

Een nieuwe regeling werd uitgewerkt in verband met de subsidiëring van fietspaden en andere infrastructuurwerken ter bevordering van de verkeersveiligheid, meer in het bijzonder die van de zwakke weggebruikers.

Aldus werd het subsidiëringspercentage voor werken, uit te voeren door lokale besturen, opgetrokken van 60 tot 90 procent voor :

- het aanleggen en verbeteren van fietspaden ;
- het aanleggen en verbeteren van verkeersdrempels en andere verkeersvertragende voorzieningen ;
- het aanleggen en verbeteren van dienstverlenend, verkeersgebonden straatmeubilair, ter beveiliging van zwakke weggebruikers en ter bevordering van de zachte vormen van verkeer.

Belangrijk hierbij te vermelden is dat

de verhoogde toelage, ook betrekking heeft op de eventueel hiervoor te verwerven onroerende goederen.

Tevens werd voorzien in een vereenvoudiging van sommige administratieve procedures. Deze vereenvoudiging betreft - en dit is een limitatieve opsomming, althans volgens mijn interpretatie - de aanleg van fietspaden, wegen, verkeersdrempels, oversteekplaatsen voor voetgangers en minder-validen, beplantingen, verbetering van wegen op begraaftplaatsen, asverstrooiingsweiden, wandelpaden, voorzieningen tot cultureel-historische herwaardering van stad, dorp en platteland, parkeerterreinen, columbaria, dienstgebouwen met inbegrip van de werken tot thermische isolering en het vergemakkelijken van de toegankelijkheid voor minder-validen. Deze werken worden aanzien als zijnde van geringe omvang mits de totale uitgave ervoor niet hoger ligt dan 900.000 frank voor gemeenten met minder dan 5.000 inwoners en 2.300.000 frank voor de andere gemeenten.

Het gemeentebestuur krijgt, binnen de 30 dagen na ontvangstmelding, op aanvraag toelating om de werken aan te besteden.

Bovendien werd het bedrag voor het gebruik van de spoedprocedure voor werken van geringe omvang, bedoeld in artikel 82bis, § 2, tweede lid, opgetrokken tot 1.300.000 frank voor gemeenten met minder dan 5.000 inwoners en 3.300.000 frank voor de andere gemeenten, waarbij geen goedkeuring meer is vereist van de Koning of de Gouverneur.

Tenslotte stelt de Vlaamse Executieve de oprichting in het vooruitzicht van een investeringsfonds, ter vervanging van het huidige subsidiesysteem bij investeringen. Dit zou de procedures sterk kunnen vereenvoudigen en tevens bijdragen tot de autonomie en de financiële verantwoordelijkheid van de gemeenten.

2. De Gemeentefinanciën.

Het globaal begrotingstekort voor het ganse land dat in 1979 24,3 miljard bedroeg, steeg in 1980 tot 26,9 miljard, om in 1982 35,4 miljard te bereiken.

In het Vlaamse gewest waren er in

Tant

1979 30 gemeenten op 315 met een deficitaire begroting, met een globaal deficit van 7,2 miljard. In 1980 verminderde dit aantal gemeenten tot 26, met een globaal tekort van 6,6 miljard, om vanaf 1981 opnieuw te stijgen tot 37 begrotingen, met een tekort van 6,9 miljard. In 1982 hadden liefst 72 gemeenten een deficitaire begroting, met een gezamenlijk tekort van 10,9 miljard.

Ten einde aan dit probleem het hoofd te bieden werd voorzien in de mogelijkheid van een saneringslening ten behoeve van de deficitaire gemeenten, terwijl tevens zekere bijsturingen werden doorgevoerd of in het vooruitzicht gesteld wat de verdeling van het gemeentefonds betreft.

De mogelijkheid van een saneringslening werd voorzien bij besluit van de Executieve de dato 28 juli 1982. Deze lening kan worden opgenomen door de deficitaire gemeenten van het Vlaamse Gewest met uitzondering weliswaar van Antwerpen en Gent, mits bovendien de naleving van een aantal strikte voorwaarden, die wij weergeven in de bijlage van ons schriftelijk verslag. Wat het gemeentefonds aangaat diende de verdelingswijze aangepast als gevolg van de Antwerpse fusie. In haar besluit de dato 19 januari 1983 heeft de Vlaamse Executieve een aan de nieuwe toestand aangepaste verdelingswijze uitgewerkt, waardoor het statusquo voor alle gemeenten van het Gewest wordt behouden.

De betaling van de intresten en de aflossing van de saneringslening, aangegaan door de gemeenten met een bezwaarde financiële toestand, wordt gewaarborgd door middel van het Hulpfonds.

Verder werd door de Vlaamse Executieve beslist de verdeling van het Gemeentefonds het voorwerp te maken van een wetenschappelijke studie, ten einde een nieuwe regeling uit te werken voor 1984.

Tevens heeft de Executieve aan de centrale regering voorstellen geformuleerd tot herziening van de nationale verdeelsleutel van het Gemeentefonds onder de Gewesten.

3. Wat ten slotte de administratieve voorgedij aangaat worden vanwege de Vlaamse Executieve initiatieven aangekondigd om te komen tot een vereenvoudiging van het toezicht. Tot daar het overzicht van de inleidende uiteenzetting van de Gemeenschapsminister.

Thans een korte synthese van wat ik dacht de essentie te zijn van de algemene bespreking.

Door verschillende leden werd bijkomende informatie gevraagd in verband met de subsidiëringpolitiek tijdens het jaar 1982 evenals over de door de Gemeenschapsminister in uitzicht gestelde wijzigingen voor 1983. Vooral werd hier stilgestaan bij de problemen rond de aanleg van fietspaden en verkeersdrempels.

Tevens werd aandacht gevraagd voor het alsmear meer om zich heen grijpende probleem van de fietsendiefstallen.

In het bijzonder werd stilgestaan bij :

1. het in uitzicht gestelde investeringsfonds ten behoeve van de lokale besturen ;
2. de voorwaarden onder dewelke een saneringslening kan worden aangevraagd en toegestaan ;
3. de werking van het gemeentefonds;
4. het probleem van de lasten uit het verleden vóór de regionalisering van 1980.

1. Het investeringsfonds.

Op hieromtrent gestelde vragen antwoordde de Gemeenschapsminister dat het jaarlijkse bedrag dat elke gemeente via het investeringsfonds kan opnemen zal dienen ingeschreven als een ontvangst op de buitengewone begroting van de gemeente. In beginsel kunnen deze kredieten niet worden opgespaard over de verschillende jaren, op gevaar af dat bij een ongeveer gelijktijdige aanwending van de aldus opgespaarde kredieten, het Gemeentekrediet met Kasmoeilijkheden zou worden geconfronteerd.

2. De saneringslening

De Gemeenschapsminister verduidelijkte dat een saneringslening kan

worden toegestaan wanneer de gemeenterekening voor 1981 en de begroting voor 1982, na de laatste goedgekeurde begrotingswijziging, afsluiten met een algemeen tekort in de gewone dienst.

Wat de samenstelling van de zogenoemde „begeleidingsgroep" aangaat werd door sommige commissieleden aangedrongen op een vertegenwoordiging van de leden van de oppositie uit de gemeenteraad. De Gemeenschapsminister liet opmerken dat de begeleidingsgroep een louter ambachtelijke aangelegenheid is, waarbij de oppositie niet buiten spel wordt gezet, vermits de voorstellen ervan precies aan de voltallige gemeenteraad dienen voorgelegd voor beslissing.

Volgens de Gemeenschapsminister impliceert dit geenszins een verzwaring van de bestuurlijke voorgedij voor de betrokken gemeenten, vermits de gemeenteraden soeverein beslissen over het op te maken saneringsplan.

Eenmaal beslist dienen de gemeenten zich hieraan wel te houden, op gevaar af dat bij gelegenheid van het gewoon administratief toezicht ambtshalve begrotingsbeperkingen zouden worden toegepast, overeenkomstig het goedgekeurde saneringsplan.

Ten derde, de verdeling van het Gemeentefonds.

Op vraag van een lid bevestigde de Gemeenschapsminister dat de verschuivingen in de aan de onderscheiden gemeenten toegekende bedragen, behoudens enkele louter wiskundige aanpassingen, het gevolg zijn van de fusie van Groot-Antwerpen. Dientengevolge werd trouwens het globale bedrag van het Hulpfonds lichtelijk gewijzigd, vermits het aantal gemeenten is verminderd op wiens aandeel uit het Gemeentefonds de afhouding gebeurde ten voordele van het Hulpfonds. In verband met de studie die zal worden gewijd aan de gewestelijke verdeelsleutel van het Gemeentefonds, verduidelijkte de Gemeenschapsminister dat hiertoe, binnen zijn eigen kabinet, een studiegroep werd samengesteld, maar dat de bevindingen ervan aan de Commissie zullen worden voorgelegd. Ten slotte

Volksvertegenwoordiger P. Tant (CVP), verslaggever over de begrotingsmaterie binnenlandse aangelegenheden

werd door een aantal leden nog aangedrongen op een spoedige herziening van de nationale verdeelsleutel van het Gemeentefonds.

Ten vierde, de lasten uit het verleden.

Een lid vestigde de aandacht van de Gemeenschapsminister erop dat zich bijzondere problemen stellen voor de betoelaging van het staatsaandeel in de aflossingen en intresten van zekere gemeentelijke leningen, aangegaan tussen 1976 en 1980, vermits hiervoor in de voorliggende begroting noch in de begroting 1983 van het Ministerie van Binnenlandse Zaken niets werd voorzien.

De Gemeenschapsminister verwees voor de oplossing van dit probleem naar het Overlegcomité tussen Regering en Executieve. Wordt aldaar geen resultaat bereikt dan zal de indiening van een amendement noodzakelijk blijken. Door de heren Temmerman en Bourry werd daarop een amendement ingediend, waardoor wordt voorzien in een verhoging van het bedrag, vermeld in artikel

43.01.03, sectie 85 van titel I, van 902,1 miljoen naar 1.622,1 miljoen.

Tegelijk wordt het bedrag, vermeld in artikel 63.01.03, sectie 85 van Titel II verhoogd van 126 naar 300 miljoen frank.

In hun verantwoording wezen de indieners erop hoe, bij gebreke aan een dergelijk amendement, de gemeenten dreigen de dupe te worden van de betwisting tussen de nationale Regering en de Executieve.

De Gemeenschapsminister merkte op dat hij, krachtens een afspraak binnen de Executieve, geen amendementen houdende meeruitgaven mocht aanvaarden, tenzij deze door overeenstemmende minuitgaven worden gecompenseerd. Hij erkende echter tevens de autonomie ter zake van de Commissie.

Een lid vroeg ten slotte nog de aandacht van de Gemeenschapsminister voor het feit dat door de Voogdijoverheid totnogtoe stilzwijgend werd aanvaard dat de in de gemeentebegrotingen voorziene kredieten voor de betaling van het gemeentelijk aandeel voor de tewerkstelling van werklozen nu en dan werden overschreden, wat daarna vaak werd geregulariseerd via de koptabel van de begroting van het volgende dienstjaar.

De Gemeenschapsminister antwoordde hierop dat, wat het gedogen van dergelijke praktijken betreft, onderscheid dient gemaakt tussen deficitaire en niet-deficitaire gemeenten.

De niet-deficitaire gemeenten beschikken ter zake over een grotere vrijheid. Zij kunnen hun kredieten op een bepaald ogenblik overschrijden, mits zij in de loop van hetzelfde begrotingsjaar de uitgaven regulariseren via een begrotingswijziging.

Voor de deficitaire gemeenten echter geldt in dit verband een beperking, vermits zij de kredieten die hiervoor waren voorzien na de begrotingsaanpassing voor het voorgaande jaar, in geen geval mogen overschrijden.

De Gemeenschapsminister wees erop dat in particuliere gevallen eventueel een afwijking kan worden gevraagd en

toegestaan op de bovenstaande algemene regels. Hij deed echter tevens opmerken hoe ook in dit verband een belangrijke verantwoordelijkheid rust op de gemeentelijke ontvangers.

Het in de Commissie in stemming gebrachte amendement van de heren Temmerman en Bourry werd met eenparigheid van stemmen aangenomen. De in stemming gebrachte artikelen die ressorteren onder de bevoegdheid van de Commissie, dus de artikelen van de voorliggende begroting, werden ook met eenparigheid van stemmen aangenomen.

De Voorzitter : De heer Vankeirsbilck heeft het woord.

De heer E. Vankeirsbilck (*op de tribune*) : Mijnheer de Voorzitter, heren Ministers, dames en heren, bij de bespreking van deze begroting voor de Vlaamse Gemeenschap wil ik de aandacht van de Gemeenschapsregering en van deze Vlaamse Raad vragen voor een aantal belangrijke problemen die zich stellen binnen de sector „binnenlandse aangelegenheden" van de Vlaamse Gemeenschap.

Ik vraag de aandacht voor een drietal aspecten van dit beleid : ten eerste, wil ik wijzen op de verhouding van de begrotingscijfers voor „binnenlandse aangelegenheden" ten opzichte van de globale begroting voor de Vlaamse Gemeenschap. Ten tweede, wil ik een aantal beschouwingen maken omtrent diverse aspecten van de gemeentefinanciën en, ten derde, maar dan zeer kort, een aantal beschouwingen omtrent een paar aspecten van het binnenlands beleid van deze Vlaamse Gemeenschap.

Ten eerste, de begrotingscijfers en de sector „binnenlandse aangelegenheden".

Wanneer men de begrotingscijfers grondig analyseert, kan men binnen de uitgavenbegroting voor 1983 constateren welke kredieten voorbestemd zijn voor de regionale en de lokale besturen. Wij kunnen daar een onderscheid maken, enerzijds, naar de functionele classificatie en, anderzijds, naar de economische classificatie.

Binnen de „functionele classificatie"

Vankeirsbilck

van de uitgavenkredieten zijn 1.562,3 miljoen frank of 2,35 procent van het totale uitgavenpakket voorbestemd voor de regionale en lokale besturen. Hiervan zijn er 912,3 miljoen frank „Lopende Uitgaven" en 650 miljoen frank „Kapitaalsuitgaven". Deze kredieten hebben uiteraard uitsluitend betrekking op de eigenlijke sector „regionale en lokale besturen".

Het ligt nochtans voor de hand dat het totaal bedrag dat de Vlaamse Gemeenschap laat afvloeien naar zijn regionale en lokale besturen heel wat groter is. Dit blijkt trouwens uit de „economische classificatie" van de uitgavenbegroting. Bij dergelijke benadering ontdekt men dat 10,1549 miljard frank of 15,30 procent van de totale uitgaven ten goede komen aan de regionale en lokale besturen, zijnde 4.777,3 miljoen frank of 7,20 procent van de „Lopende Uitgaven" en 5.377,6 miljoen frank of 8,10 procent van de „Kapitaalsuitgaven". De globaliteit van deze kredieten ligt echter gespreid over alle sectoren van het gemeenschapsbeleid : onderwijs en cultuur ; sociale voorzieningen en gezondheidszorg ; economie en werkgelegenheid ; ruimtelijke ordening en leefmilieu ; huisvesting ; algemeen bestuur en de regionale en lokale besturen.

Ondanks het aandeel van 2,35 procent voor de eigenlijke sector „regionale en lokale besturen" en van 15,30 procent binnen alle sectoren van het gemeenschapsbeleid, stelt zich voor de regionale en lokale besturen de zorg om de lasten van de schulden uit het verleden. Deze lasten hebben betrekking op de financiële tussenkomsten door de centrale overheid gewaarborgd ten gunste van de lokale besturen voor de prefinancieringen vóór 1980 waarvan de delgingslast voor 1983 niet is opgenomen in deze gemeenschapsbegroting. Dit ondanks het feit dat het hier om een materie gaat, in toepassing van de artikelen 59bis en 107quater van de Grondwet. Dit stelsel van prefinanciering werd tot 1980 door de centrale overheid toegepast in de sector van de bouw- en saneringspremies, in de sector van de toelagen aan de industriële ondernemingen voor

hun investeringen inzake zuivering van industrieel afvalwater en in de sector van de toelagen aan de gemeenten, op het vlak van de waterdistributie en -zuivering en openbare werken. De globaliteit van deze lasten voor 1983 bedraagt 10.914,2 miljoen frank. Het aandeel in dit bedrag dat betrekking heeft op de gemeentebesturen bedraagt 2.079 miljoen frank of 19,05 procent waarvan 1.748 miljoen frank als intrestlast en 331 miljoen frank als kapitaalsdelging.

Het ligt voor de hand, mijnheer de Minister, dat het uitblijven van een oplossing ter zake heelwat gemeentebesturen op korte termijn in financiële moeilijkheden kan brengen.

Mag ik u verzoeken mij een antwoord te willen verstrekken op volgende vragen :

- Werd met betrekking tot deze lasten uit het verleden reeds overleg gepleegd tussen de nationale regering en de Vlaamse Executieve ?

- Werd voor 1983 een oplossing bereikt ? Zo ja, dewelke ? Zo nee, waarom niet ?

- Is dit eventueel een definitieve oplossing zodat de lokale besturen zich in dit verband geen zorgen meer hoeven te maken voor de komende begrotingsjaren ?

Een aantal bedenkingen nu betreffende de gemeentefinanciën, het Gemeentefonds, het Investeringsfonds en de Saneringslening. Alhoewel ook hier het probleem der lasten uit het verleden zou kunnen behandeld worden, heb ik dit echter geplaatst in de context van de globale begrotingsproblematiek.

Enkele woorden over de financiële toestand van onze Vlaamse gemeenten in het algemeen.

Uit de algemene inleiding van de heer Gemeenschapsminister voor binnenlandse aangelegenheden blijkt dat in 1982 er 72 gemeenten of 22,86 procent van de 315 Vlaamse gemeenten hun begroting hebben ingediend in deficit. Het globaal deficit van deze 72 gemeenten bedraagt 10,9 miljard frank, hetzij een gemiddeld tekort van 151,4 miljoen frank per gemeente.

In dit debat wens ik niet opnieuw te blijven stilstaan bij de diverse oorzaken die tot deze benarde financiële toestand van onze gemeenten hebben geleid. Door de debatten uit het verleden, zowel in de Kamer van Volksvertegenwoordigers als in de Vlaamse Raad, zijn de oorzaken voldoende bekend. De heer Minister heeft het juist voor wanneer hij stelt dat de gemeentelijke autonomie ook gezonde gemeentelijke financiën veronderstelt.

Mag ik de heer Minister verzoeken mij echter te laten weten of het hier om 72 gemeenten gaat met een tekort in het eigen dienstjaar voor 1982 dan wel met een globaal tekort in hun begroting ? Tevens interesseert het mij te mogen vernemen welke maatregelen er genomen werden opdat het Vlaams Gewest zelf het financieel statuut van onze Vlaamse gemeenten zou regelen, zoals u in uw algemene inleiding als belangrijk beleidsprincipe vooropstelt.

Een volgend hoofdstuk betreft het Gemeentefonds.

Ingevolge het koninklijk besluit van 19 januari 1983, dat noodzakelijk was ingevolge de fusieoperatie „Groot-Antwerpen", krijgt men thans volgende verdeling van het Vlaams aandeel in het Gemeentefonds over de 308 gemeenten van Vlaanderen.

Na voorafname van de 5 procent voor het BFMW wordt de resterende 95 procent als volgt verdeeld :

- 150.000 en méér inwoners :
41,1825 procent netto
- 50.000 tot 150.000 inwoners :
14,7725 procent netto
- 0 tot 50.000 inwoners :
+ 39,0450 procent netto
95,0000 procent netto

Inhoudelijk hebben deze percentages volgende betekenis :

- 41,1825 procent komt ten goede aan twee steden of 0,65 procent der Vlaamse gemeenten met een totale bevolking van 735.047 of 13,03 procent der bevolking der Vlaamse Gemeenschap ;

- 14,7725 procent komt ten goede aan

Vankeirbilck

10 gemeenten of 3,25 procent der Vlaamse gemeenten met een totale bevolking van 750.615 of 13,31 procent van de bevolking der Vlaamse Gemeenschap.

De resterende 39,0450 procent komt ten goede aan 296 gemeenten of 96,10 procent der Vlaamse gemeenten met een totale bevolking van 4.155.917 of 73,66 procent der bevolking van de Vlaamse Gemeenschap.

Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, geachte collega's, ik weet uiteraard dat deze benadering louter wiskundig is. Wij zijn er ook van overtuigd en treden de stelling bij dat grote steden over meer middelen moeten kunnen beschikken omdat zij normaliter aan meer behoeften dienen te voldoen, meer opdrachten en taken te vervullen hebben.

Wij vragen echter ook dat de verhoudingen tussen de verschillende categorieën, die thans binnen de verdeelsleutel voor Vlaanderen bestaan, eens duidelijk zouden worden bekeken en nauwkeuriger worden uitgemeten, meer bepaald voor de zes klassen van gemeenten die ik zopas tot drie grote klassen heb herleid omdat zij ook op die wijze worden ingedeeld bij de verdeling van het Vlaamse aandeel in het Gemeentefonds.

Wetend dat de Vlaamse Executieve thans bezig is met zoeken naar een nieuw ventilatiesysteem, zal ik mijn vragen beperken tot de hierna volgende.

1. In de beleidsverklaring van de Vlaamse Executieve is vermeld dat de Vlaamse Executieve overleg zou plegen met de nationale regering om de drieledige verdeelsleutel van het Gemeentefonds over de drie Gewesten te herzien.

Mijnheer de Minister, wij vernamen van u in de Commissie dat hierover reeds overleg werd gepleegd. Het zou waarschijnlijk voor deze Vlaamse Raad interessant zijn te mogen vernemen welke voorstellen in dit verband namens de Vlaamse Executieve door u werden geformuleerd.

Welke waren de gebeurlijke tegen-

voorstellen van de Waalse en van de Brusselse Executieve ?

2. Zoals in de beleidsverklaring, verklaart u andermaal dat de verdelingscriteria over de 308 Vlaamse gemeenten bij decreet zullen worden vastgelegd. In dit verband deelt u mede dat een diepgaande wetenschappelijke studie werd uitgevoerd tot herziening van de verdeling vanaf 1984.

Het zal ongetwijfeld de Commissie voor de Vlaamse aangelegenheden van deze Vlaamse Raad interesseren zo vlug mogelijk de resultaten van deze studie te mogen vernemen.

Ik zou willen bijtreden hetgeen de verslaggever in zijn degelijk verslag heeft onderstreept. Als leden van de commissie hebben wij hier uiteraard interesse voor, maar wij hopen vooral dat deze bespreking zal gebeuren vóór het ontwerp van decreet door de Executieve bij de Vlaamse Raad wordt ingediend, derwijze dat er vanwege de mensen van deze Vlaamse Raad die met de lokale problematiek vertrouwd zijn, voldoende inbreng is om een herverdeling te bekomen die zo dicht mogelijk de reële opdrachten en de verschillende noden en behoeften van de onderscheidene gemeenten van Vlaanderen benadert, weliswaar rekening houdend met hun bevolkingsaantal en diverse andere criteria.

Een derde aspect met betrekking tot de gemeentefinanciën is de saneringslening.

Het is vanwege de Vlaamse Executieve een goed initiatief geweest te willen meehelpen bij het zoeken naar een oplossing voor de benarde financiële toestand van onze Vlaamse gemeenten.

Teneinde te verhelpen aan de benarde financiële toestand van de gemeenten, heeft de Vlaamse Executieve beslist aan de gemeenten met een tekort in hun rekening 1981 en een tekort in hun begroting 1982, in bijkomende orde, na een begrotingswijziging voor 1982, een saneringslening terbeschikking te stellen waarvan de delgingslast aan kapitaal en intrest gedragen zal worden door het Hulpfonds, dat ingebouwd is in het Gemeentefonds van het Vlaamse Gewest.

Mag ik de heer Minister verzoeken mij in dit verband een antwoord te willen verstrekken op volgende vragen :

1. Er zijn ongetwijfeld ook gemeenten wier benarde financiële toestand pas voor het eerst aan het licht zal komen bij het afsluiten van hun rekening voor het dienstjaar 1982. Blijft ook in 1984 de mogelijkheid bestaan voor deze gemeenten om dergelijke saneringslening te bekomen indien hun begroting 1983 deficitair is ?

2. Zullen de kredieten in het Hulpfonds die nauwelijks 1,76 procent netto bedragen van het Vlaamse aandeel in het Gemeentefonds voldoende zijn om deze delgingslast aan intresten en kapitaal te kunnen betalen ?

3. Welke maatregelen zal de Executieve nemen indien deze delgingslast het beschikbaar krediet van het Hulpfonds overschrijdt ? De Vlaamse Executieve doet er goed aan te weten dat men in dergelijk geval niet kan rekenen aan het krediet van 93,23 procent welke in het Gemeentefonds beschikbaar is voor de verdeling over alle gemeenten.

4. Hoeveel gemeenten hebben tot op heden een aanvraag ingediend tot het bekomen van een saneringslening ? Voor welk globaal bedrag en welke is de delgingslast die voor 1983 ten laste valt van het Hulpfonds ?

Een vierde aspect heeft betrekking op het Investeringsfonds.

In haar beleidsverklaring heeft de Vlaamse Executieve geopteerd voor het vervangen van het toelagenbeleid aan de ondergeschikte besturen door het instellen van een Investeringsfonds. Het ligt voor de hand dat hier een aantal voorafgaandelijke fundamentele vragen rijzen, geformuleerd in de Commissie, waarop u een duidelijk antwoord hebt gegeven. Dat alles werd duidelijk weergegeven door de heer Tant, verslaggever.

Toch vragen wij uw aandacht voor een tweetal vragen.

1. Op basis van welke objectieve criteria zal de verdeling over de gemeenten gebeuren van het beschikbaar krediet waarover het Investeringsfonds

Vankeirbilck59

jaarlijks zal beschikken ?

2. Zal het gemeentebestuur al dan niet verplicht zijn om zijn jaarlijks aandeel uit het Investeringsfonds aan te wenden tijdens het overeenstemmend begrotingsjaar ?

Mijnheer de Minister, ik suggereer u toch even na te denken over dit antwoord. U weet dat het Investeringsfonds zal worden gereserveerd voor kapitaal- of investeringsuitgaven, en slechts zal mogen worden ingeschreven op de buitengewone begroting van de gemeentebesturen. U weet ook dat de gemeentebesturen projecten kunnen plannen die pas kunnen worden uitgevoerd na veel studiewerk, een omslachtige procedure, aanbesteding, vastleggen van de betoelaging en het geven van het bevel tot aanvang van de werken. Dit kan twee tot drie jaar duren. Zou het niet redelijk zijn, gezien het grote risico, dat de lokale besturen bij de planning van het project met zekerheid zouden weten of bij de uitvoering al dan niet over de gelden zal kunnen worden beschikt. Daarom vraag ik u na te denken over mijn suggestie of de gemeentebesturen hun aandeel van het Investeringsfonds niet zelf in een eigen fonds mogen reserveren, om het dan aan te wenden op het ogenblik dat de projecten die zij hebben gepland uitvoerbaar zijn. Dit is een belangrijk fundamenteel aspect, te overdenken vooraleer de werking van dit Investeringsfonds start.

Ten slotte zal ik nog een aantal kleinere beschouwingen geven over diverse aspecten van het binnenlands beleid van de Vlaamse Gemeenschap.

De achtbare verslaggever onderstreepte dat wij een dalende trend kunnen vaststellen inzake de investeringen gedaan door de lokale besturen. Dit is vooral te wijten aan de moeilijke financiële toestand van deze besturen.

Mijnheer de Minister, u heeft ons in de Commissie meegedeeld dat in 1982, 68 miljard kredieten ter beschikking werden gesteld voor het subsidiëren van werken uitgevoerd door lokale besturen. De Vlaamse

Executieve heeft de intensie de betoelagingspolitiek aan de lokale besturen te vervangen door kapitaaltoelagen en af te stappen van het systeem van de prefinanciering.

Mogen wij van u vernemen, mijnheer de Minister, hoeveel van die 68 miljard werd toegekend onder vorm van kapitaaltoelagen en hoeveel eventueel nog via de prefinanciering.

Er is nog een tweede bijzonder aspect inzake uw binnenlands beleid. Met betrekking tot de functionele en cultuurhistorische herwaardering van stad, dorp en platteland stelt u dat - ik citeer hier de tekst van uw toelichting, omdat die niet duidelijk is - „om de eigen inbreng en de zelfwerkzaamheid van de bevolking aan te moedigen het bedrag der toelage kan worden verhoogd met een bedrag gelijk aan de eigen, niet verplichte bijdragen van de bevolking, met een maximum van 10 procent van het bedrag dat voor de berekening van de toelage in aanmerking komt en gelimiteerd tot 1 miljoen frank. Deze passus lijkt mij inderdaad nogal onduidelijk en het zou goed zijn, mijnheer de Minister, mocht u hieromtrent aan de Vlaamse Raad wat meer uitleg geven.

Tot slot nog een beschouwing betreffende uw optie, die wij kunnen onderschrijven, met het oog op het bevoorderen van de verkeersveiligheid. In dit verband neemt u initiatieven voor het aanleggen van verkeersdrempels en voetpaden.

Wat het aanleggen van verkeersdrempels betreft ben ik persoonlijk helemaal niet zo enthousiast. Is dit wel de juiste oplossing ? Zal zij van duurzame aard zijn en niet eerder een modeverschijnsel dat de wijkbewoners zullen toejuichen op het ogenblik dat er in de wijk veel kinderen zijn, doch waarvan zij de afbouw zullen vragen wanneer deze jongeren zelf over een motorisch voertuig zullen beschikken ? Moet het probleem van de verkeersveiligheid in de woonwijken niet eerder worden benaderd vanuit het oogpunt van de ruimtelijke ordening door het opstellen van Bijzondere Plannen van Aanleg binnen dewelke straten zonder doorgaand verkeer worden gepland ?

In verband met de voetpaden, mijnheer de Minister, zou ik de suggestie willen doen dat u overleg zou plegen met de Minister van Verkeerswezen om hem te verzoeken in de toekomst niet langer meer te dulden dat auto's op het voetpad mogen stationeren, hetzij deels, hetzij volledig. Persoonlijk vind ik dat de voetpaden er zijn voor de voetgangers, voor de spelende kinderen, dat zij een element zijn van orde en rust in de lokale gemeenschap, dat zij moeten worden geëerbiedigd, dat het stationeren van voertuigen op voetpaden onesthetisch is en daarenboven voor de gemeentebesturen veel bijkomende kosten van onderhoud en herstel met zich brengen.

Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, waarde collega's, dit zijn een aantal beschouwingen die ik wens te maken ten opzichte van de begrotingscijfers van de Vlaamse Gemeenschap, specifiek naar de lokale en regionale besturen toe met betrekking tot de gemeentefinanciën, meer bepaald in verband met de algemene toestand, het gemeentefonds, de saneringslening en het investeringsfonds en ten slotte een drietal bijzondere aspecten van het binnenlands beleid. Het zal de Vlaamse Raad en mijzelf uiteraard interesseren, mijnheer de Minister, op al deze door mij gestelde vragen een antwoord te krijgen. *(Applaus)*

De Voorzitter : De heer M. Bourry heeft het woord.

De heer M. Bourry *(op de tribune)* : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, dames en heren, tijdens de bespreking in de Commissie en ook in het verslag van de heer Tant, waarvoor ik hem feliciteer, alsmede in de uiteenzetting van collega Vankeirbilck werd de financiële toestand van de Vlaamse gemeenten belicht. De vooruitzichten zijn weinig rooskleurig en de jammerklachten zijn dan ook aan de orde. Een nieuw lapmiddel, de saneringslening, werd uitgevonden, mijnheer de Minister, ik wil er onmiddellijk aan toevoegen dat dit niet uw fout is. U hebt integendeel met weinig middelen geprobeerd de gemeenten maximaal van dienst te zijn. Ik dank u daarvoor en ook voor de uitleg die u in

Bourry

de Commissie hebt gegeven. Logischerwijze zal ik deze materie hier dus niet meer aansnijden.

Bij het begin van mijn uiteenzetting wou ik even stilstaan bij het koninklijk besluit van 23 juli 1981. Dit koninklijk besluit bepaalt dat subsidies kunnen worden verleend voor werken tot cultuur-historische en functionele herwaardering van stad, dorp en platteland. Dit besluit is in feite een aanpassing van het regentbesluit en een uitvloeisel van het koninklijk besluit van 31 maart 1978 in verband met de activiteiten rond het jaar van het dorp waarvan de herwaarderingsoperatie slechts een matig succes kende. Volgens de mij verstrekte inlichtingen zouden eind 1982, dus 4 jaar na het jaar van het dorp, slechts 245 projecten gunstig zijn geadviseerd door de daartoe opgerichte regionale commissies. Amper 165 definitieve ontwerpen zouden zijn ingediend bij de Dienst van gesubsidieerde werken. In dit verband moeten wij ons dus afvragen welke de eigenlijke redenen zijn. Wij moeten de vinger op de wonde durven leggen. Mijnheer de Minister, de procedure om projecten tot functionele herwaardering van stad, dorp en platteland in te dienen, wordt door vele gemeentebesturen ervaren als moeilijk en omslachtig. De zogenaamde regionale commissies van advies immers opgericht om dergelijke initiatieven te bevorderen en te versnellen - en ik onderstreep dit - blijken soms de oorzaak te zijn van moeilijkheden en vertraging. Het resultaat is dus juist tegenovergesteld. Wat meer is : de ambtenaren die zitting hebben in de commissies blijken geen mandaat te hebben om de bevoegde instanties als dusdanig te vertegenwoordigen. Spijts de goede bedoelingen worden dus sommige dossiers met gunstig advies van voornoemde commissies achteraf door de administratie negatief beoordeeld.

Een tweede reden tot het laattijdig en zelfs niet indienen van gunstig geadviseerde dossiers houdt rechtstreeks verband met de aard, de kleinschaligheid van de projecten zelf, zodat een aantal gemeentebesturen opzien tegen de ingewikkelde procedure tot het

bekomen van subsidies voor soms zeer kleinschalige projecten, gaande van 500.000 frank tot 5 miljoen frank.

Een derde moeilijkheid houdt verband met de complexiteit en de diversiteit van de ingediende dossiers zelf. Een typisch voorbeeld ervan is het fiets-vriendelijker maken van steden en gemeentelijke centra. De aanleg van een fietsroute of een fietspad kan vanzelfsprekend afzonderlijk worden gesubsidieerd, maar dit zal op zichzelf niet leiden tot een wezenlijke oplossing van de verkeersproblemen en het milieuvriendelijker maken van onze steden.

Derhalve moet een combinatie, 't is te zeggen een bundeling mogelijk zijn met andere projecten, die hetzelfde doel voor ogen hebben. Als voorbeeld wil ik hier even aanhalen : herinrichting van de kruispunten, versmallingen, snelheidsremmende elementen zoals verkeersdrempels, veilige oversteekplaatsen en groenvoorzieningen. Vele gemeentebesturen zouden het op prijs stellen, mochten dergelijke initiatieven door de voorgdijverheid gesteund en gestimuleerd worden.

Mijnheer de Minister, tijdens de campagne „Jaar van het dorp" werd eveneens de nadruk gelegd op de betrokkenheid, de inspraak en de eigen inbreng van de plaatselijke bevolking. Dit was een van de uitgangspunten, die aan de basis hebben gelegen van de bijzondere subsidiëring van projecten tot cultuurhistorische en functionele herwaardering van het platteland en waarbij een subsidie kon worden verleend van 65 %. Door het koninklijk besluit van 23 juli 1981 werd deze subsidie teruggebracht tot 60 %, zodat de stimulans voor de gemeentebesturen in grotere mate kwam te vervallen.

Zou het niet wenselijk zijn deze stimulans opnieuw in de reglementering in te bouwen, op voorwaarde dat effectief sprake zou zijn van consultatie, inspraak en een eigen inbreng van de bevolking zelf. Door de inbreng van de actieve inwoners te laten meetellen in het gemeentebeleid, kan alleen maar een betere kwaliteit van het samenleven tot stand komen.

Stilaan dringt ook op alle beleidsni-

veaus de gedachte door, dat er een behoefte is voor het dorp, het platteland, om eigen oplossingen te vinden. Vele gefusioneerde gemeenten zijn financieel niet in staat geweest om in de verschillende kernen, vooral dan in de landelijke kernen, tegelijkertijd initiatieven te nemen. Voor de eigen vragen, mogelijkheden en behoeften van elk dorp moeten ook eigen antwoorden worden gevonden. Het is waanzinnig om een standaard-dorpshuis neer te zetten, maar het is even waanzinnig om stadsformules in het klein naar dorpen over te planten.

Ik wil zeer duidelijk zijn. Een sporthal met dure uitrusting voor polyvalente sporten, een zwembad, beantwoorden niet aan wat een dorp nodig heeft. Een dorp heeft meer nood aan een natuurlijke infrastructuur om bijvoorbeeld te fietsen, te wandelen, te joggen en te voetballen, aan iets dat meer gebonden is aan zijn eigenheid, zijn mentaliteit, zijn gaardheid van vroeger. Dergelijke projecten zijn echter helaas meestal te kleinschalig en voldoen niet aan de algemeen gestelde normen, waardoor vele plattelandsgemeenten niet of veel te weinig in aanmerking komen.

Mijnheer de Minister, het ligt niet in mijn bedoeling naar uw beleidsintenties te vragen. Alleen wens ik uw aandacht te vestigen op deze bijzondere problematiek die, niettegenstaande het Jaar van het Dorp, nog steeds onvoldoende onderkend wordt door de bevoegde overheid. Het is een problematiek waarvan ik durf te beweren dat zij nooit zal opgelost worden, wanneer de huidige schaalvergroting van de gemeenten behouden blijft.

De fusies van gemeenten moest - ik zeg wel moest - het beleid naar nieuwe bestuurskrachtige eenheden richten. Hoever staan wij nu met deze theorie en wat is de nuchtere werkelijkheid ? Vandaag stellen wij vast dat het geen bestuurskrachtige gemeenten zijn. Integendeel, het zijn verzwakte entiteiten op de rand van de financiële afgrond en met een ontgoochelende bevolking die maar één verlangen heeft : een terugkeer naar de vroegere toestand.

Mijnheer de Minister, ik heb trouwens nooit kunnen begrijpen dat men

Bourry

in ons land miljarden heeft opgeofferd om de fusies door te voeren en dit op een ogenblik dat de economische crisis reeds merkbaar en zeer goed voelbaar was. Ik noem dit een luxe-uitgave die best in de schatkist was gebleven en die vandaag voor 's lands beleid goed van pas zou komen. Over de insinuaties dat de fusies werden gerealiseerd om politieke of prestigerekenen wens ik mij vandaag niet verder uit te spreken.

Mijnheer de Minister, het kan misschien één van uw beleidsopties zijn - als lid van de Vlaamse Executieve belast met de binnenlandse weet ik dat dit niet tot uw bevoegdheid behoort - om er bij de Nationale Regering op aan te dringen de weg te openen naar de decentralisatie, de terugkeer naar de lokale besturen op menselijke maat gesneden en financieel haalbaar. Deze nieuwe lokale bestuursseenheden dienen gevormd na overleg, met inspraak, na goedkeuring en zelfs op voorstel van de gemeenteraden, dus geen opgedrongen fusies zoals in 1977, maar vrijwillig aangevraagd, demografisch en morfologisch verantwoord. Indien wij waardering willen opbrengen voor wat vorige generaties vanuit gezond verstand hebben opgebouwd, dan moeten wij vandaag en in de toekomst daaraan voortbouwen. Wij hebben geen andere keuze. Het is mijn overtuiging dat wij de burgers opnieuw moeten betrekken bij het vormen van de lokale levensgemeenschappen, waarin zij kunnen en willen leven, omdat het opnemen van verantwoordelijkheid en inzet voor het eigen leefmilieu uitingen zijn van gemeenschapszin en tevens de enige basis vormen voor een echte democratie.

Ziedaar, mijnheer de Minister, de visie die besloten ligt in mijn tussenkomst ter gelegenheid van de bespreking van de begroting die ressorteert onder uw bevoegdheid. Tot slot zou het mij ook aangenaam zijn een duidelijk antwoord te krijgen op een paar vragen die ik nu nog wens te stellen.

Ten eerste, volgens artikel 7 van de bijzondere wet, wordt de organisatie van de procedure en de uitoefening van het administratief toezicht aan de

Gewesten toevertrouwd. Graag vernam ik in hoeverre men reeds gevorderd is met de uitwerking van het daarop betrekking hebbend decreet. Er is een soepele en een realistische regeling vereist waarvoor niet meer mag worden getalmd.

Ten tweede, wat met de verdeling van de kredieten voor de gesubsidieerde werken per provincie van het Vlaamse Gewest? (*Applaus bij de PW en de SP*)

De Voorzitter: De heer Desutter heeft het woord.

De heer E. Desutter (*op de tribune*) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Gemeenschapsminister, geachte collega's, in de eerste plaats wil ik u oprecht danken daar u ingevolge mijn betoog in deze Raad van 28 juni 1982 reeds op 14 juli van hetzelfde jaar, te weten minder dan één maand later, in het Staatsblad uw titel als Gemeenschapsminister van Ondergeschikte Besturen liet wijzigen in Gemeenschapsminister voor Binnenlandse Aangelegenheden.

Ik heb er u toen op gewezen dat gemeenten en provincies autonome besturen zijn met eigen bevoegdheid zonder dat er sprake kon zijn van ondergeschiktheid.

Uw huidige titel brengt meer eerbied op voor de lokale overheden, hiervoor nogmaals dank.

Naar aanleiding van de toelichting van uw begroting in de Commissie hebt u medegedeeld dat de Vlaamse Executieve beslist heeft dat, met het oog op de herziening van de verdeling van het Gemeentefonds een diepgaande wetenschappelijke studie zal worden aangevat in het vooruitzicht van de vastlegging van een regeling voor 1984.

Ik ben oprecht benieuwd naar het resultaat van deze studie maar vrees dat er heel wat druk zal worden uitgeoefend door die gemeenten die ingevolge deze studie minder zouden ontvangen van het Gemeentefonds.

Ik wil alvast uw bijzondere aandacht vragen voor de kustgemeenten die nu een toeslag ontvangen. De vraag wordt gesteld of ook andere Vlaamse toeristische gemeenten geen toeslag

moeten krijgen.

Ik zal hier niet uitweiden over het specifiek karakter van de kustzone. Ridder Pierre van Outryve d'Ydewalle, Gouverneur van de Provincie West-Vlaanderen, heeft dit uitvoerig gedaan bij de opening van de gewone zitting van de Provinciale Raad in oktober 1967 en ook nog heel wat andere zeer bevoegde personen en ambtenaren hebben deze problematiek aangesneden.

Telkenmale hebben zij vastgesteld hoe de problemen, die op administratief en financieel vlak aan onze kust rijzen, niet meer te vergelijken zijn met deze die bestonden toen ons gemeentewezen zijn statuut kreeg. Dit statuut is sinds zijn ontstaan vrijwel ongewijzigd gebleven, hoewel het toerisme een geweldige uitbreiding en evolutie kende.

Al wie een studie maakt over de kustgemeenten komt tot de conclusie dat deze veel zwaardere financiële lasten hebben vergeleken bij wat andere gewone steden en gemeenten te dragen hebben.

De kustgemeenten hebben onthaalen informatiediensten waarnaar geen vraag bestaat in andere gemeenten. De kustgemeenten zijn verplicht reddingsdiensten, toeristische activiteiten en feestelijkheden in te richten die jaarlijks miljoenen opslorpen. Wegen, rioleringsstelsel, openbare verlichting zijn gebaseerd op een bevolking welke enkel gedurende een tweetal maanden wordt bereikt doch gedurende 12 maanden moeten worden betaald door slechts één tiende van het aantal toeristen.

In één woord, infrastructuur in de kustlokaliteiten is slechts zeer gedeeltelijk voor de eigen bevolking bestemd en krijgt door haar omvang en bedoeling een nationale, ja zelfs internationale betekenis, al ware het slechts door de aanbreng van deviezen. De uitgaven per inwoner overtreffen merkkelijk de corresponderende uitgaven in andere gemeenten van dezelfde rang. De verschillen variëren zowat van 60 naar 750 procent. Van de 13 posten waaruit de gewone dienst van een gemeentelijke begroting bestaat zijn er 9 welke worden beïnvloed door het toerisme.

Desutter

De hogere uitgaven per capita worden volgens alle studies slechts voor een klein gedeelte gecompenseerd door de hogere ontvangsten.

Sommigen staren zich blind op het feit dat twee kustgemeenten geen personenbelastingen innen. Dit heeft echter niets te zien met gezonde gemeentelijke financiën. Het is een duidelijk gekozen beleidsoptie. Het ware wellicht goed van deze kustgemeenten ook even na te zien hoeveel opcentiemen er geïnd worden op de onroerende voorheffing en dan zullen zij vaststellen dat dit merkkelijk meer is dan het gemiddelde der Vlaamse steden en gemeenten. Met andere woorden de kustgemeenten trachten de lasten ietwat meer te leggen op de toeristen dan op de eigen bevolking die via andere belastingen reeds ruim bijdraagt in de lasten welke veroorzaakt worden door de toeristen die weliswaar welkom zijn.

Het is dus, en dit zal uit uw studie, mijnheer de Gemeenschapsminister, zeker blijken, alvast aangewezen de toeslag voor de kustgemeenten te behouden. Misschien zal uit de studie zelfs blijken dat deze toeslag onvoldoende is. Graag vernam ik, mijnheer de Minister, hoever de aangekondigde studie gevorderd is.

Het innen van de opcentiemen en opdecimen op onroerende voorheffing, personenbelasting, provinciale belasting of motorvoertuigen doch zeer in het bijzonder de over te dragen rechten, laat veel te wensen over. De toestand in 1982 was wel enigszins beter dan in 1981 doch de over te dragen rechten gecumuleerd voor het dienstjaar 1982 en de vorige dienstjaren neemt abnormale afmetingen aan.

Ik heb zopas in de krant gelezen dat Minister Eyskens op een salon te Leuven medegedeeld heeft dat de kabinetsraad beslist heeft de beleidsgelden versneld uit te betalen. Hij sprak zelfs over een termijn van één jaar. Graag vernam ik van u, mijnheer de Minister, wat daarvan waar is en of u daarvan op de hoogte bent.

Mag ik u vragen, mijnheer de Gemeenschapsminister, bij de Minister

van financiën aan te dringen opdat ook op dit vlak meer respect zou opgebracht worden voor de gemeenten en hun financiële problemen.

Heel wat gemeenten hebben ook problemen gekend bij het opmaken van hun begroting 1983, meer bepaald voor wat de stijging der werkingsuitgaven betreft.

Volgens onze provincie West-Vlaanderen mogen de werkingsuitgaven met niet meer dan 4 procent stijgen.

Onze provincie verwijst naar de inleiding van uw omzendbrief van 30 juli 1982 die onder andere vermeldt dat de richtlijnen welke ten aanzien van de gemeentebegrotingen van de vorige jaren werden verstrekt, van kracht blijven. Ze worden aangevuld en soms vervangen door de nieuwe omzendbrief van juni 1982.

Gemeenten die beroep doen op derden in plaats van op eigen personeel zijn hierdoor sterk benadeeld vermits de personeelskosten stijgen met 6 procent maar de werkingskosten maar met 4 procent stijgen. Heel wat gemeenten hebben met het oog op de gemeenteverkiezingen hun begroting soms ook wel wat geforceerd en minder werkingskosten ingeschreven dan nodig waardoor zij in extra moeilijkheden komen bij het opmaken van hun begroting 1983.

Mijnheer de Gemeenschapsminister, ik meen te mogen veronderstellen dat de maximale stijging met 4 procent der werkingsuitgaven alleen geldt voor deficitaire gemeenten.

Ik zie niet in waarom niet-deficitaire gemeenten niet meer zouden mogen uitgeven qua werken en werkingskosten. Dit komt de economie en de tewerkstelling toch ten goede. Het ware goed mocht u thans duidelijk uw mening ter zake kenbaar maken en mede delen dat uw omzendbrief en meer bepaald het verbod om de werkingsuitgaven te laten stijgen alleen geldt voor deficitaire gemeenten. Het lijkt mij ook aangewezen dit aan de provincies mede te delen.

Gemeenten kunnen belastingen innen op tweede verblijven en op de verhuring.

In heel wat gemeenten is de aanslagvoet dezelfde doch met de inning van de belasting op de tweede verblijven kan men slechts beginnen na september. Belastingplichtig is immers slechts hij die gedurende minstens 9 maanden tijdens het aanslagjaar in de mogelijkheid verkeert over het tweede verblijf te beschikken.

Het gevolg is dat heel wat eigenaars gewoon verklaren dat zij niet verhuizen zodat zij de belasting maar op het einde van het jaar moeten betalen. Dit heeft gevolgen voor de gemeentelijke rekening daar de sommen ingeschreven in de begroting doorgaans slechts in het laatste trimester of soms zelfs in het eerste trimester van het volgend jaar kunnen geïnd worden.

Ware het niet mogelijk, mijnheer de Gemeenschapsminister, de gemeenten toe te laten om de belasting op de verhuring en de belasting op de tweede verblijven beide te innen in het begin van het jaar. Personen welke geen 9 maanden verblijf kenden, zouden de terugbetaling van hun belasting kunnen vragen doch dan vallen zij automatisch onder de belasting op de verhuring ten ware de woning helemaal niet zou bewoond geweest zijn. De controle op dit laatste element is doorgaans niet meer mogelijk na de maand september, reden temeer dus om de belasting in het begin van het jaar te innen.

Ten slotte, mijnheer de Minister, geachte collega's, zal het u zeker niet verwonderen wanneer ik nog even terugkom op de wetgeving in verband met de intercommunales. Zowel uit de tekst van artikel 108, vierde lid, van de Grondwet als uit de tekst van artikel 6, § 1, VIII, 1° van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen en uit haar parlementaire voorbereiding blijkt duidelijk dat het vaststellen van de organieke regels in verband met de intercommunale verenigingen tot de bevoegdheid van de nationale wetgever blijft behoren. Een advies van de Raad van State op een Waals decreet heeft dit trouwens bevestigd.

Dit geldt ook voor het vaststellen van de regels inzake het administratief toezicht voor zover zulks niet los te maken is van de organisatie zelf van

Desutter

de intercommunale welke behoort tot de bevoegdheid van de gewestelijke raden.

Reeds in 1980 heb ik ter zake een wetsvoorstel bij de Kamer ingediend. Op 8 december 1982 heb ik een voorstel van decreet ingediend inzake de beheersvorm van de gemeentelijke diensten van openbaar nut in de gefusioneerde gemeenten. Andere collega's deden dit ook. U heeft in de Commissie verklaard dat de Executieve daarvan werk zou maken. Graag vernam ik hoever deze aangelegenheid thans gevorderd is.

Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, geachte collega's, dit waren enkele beschouwingen over uw begroting.

Bij de bespreking in de commissie hebben wij vastgesteld dat u streeft naar vernieuwing, naar een nieuwe regeling voor de herwaardering van het dorp en het platteland, naar een nieuwe regeling voor subsidies voor de fietspaden ; ook het investeringsfonds is nieuw. U zoekt ook naar nieuwe oplossingen voor de gemeentefinanciën. Sinds één jaar is u minister voor binnenlandse aangelegenheden. Ik ben ervan overtuigd dat u al uw aandacht zal besteden aan de door mij naar voor gebrachte punten.

De Voorzitter: De heer Desseyn heeft het woord.

De heer J. Desseyn (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, geachte collega's, de hele problematiek van de benarde situatie waarin zich vele gemeenten bevinden werd vanaf dit spreekgestoelte reeds omstandig uit de doeken gedaan. Ik zal daarop niet ingaan maar wel proberen zeer concreet twee stellingen te ontwikkelen die met het oog op een verantwoorde verdeling van de fiscale lasten en een dynamischer aanpak van de crississituatie, voor de lokale besturen een stap in de goede richting kunnen betekenen.

1. In de eerste plaats wil ik hier een aspect belichten waarop ik uitvoerig de nadruk heb gelegd bij mijn interventie in de Kamer toen de bespre-

king van de financiewet aan de orde was : de vrijmaking van de gemeentelijke fiscaliteit, inzonderheid dan de personenbelasting. Deze aangelegenheid wens ik thans te benaderen vanuit een andere gezichtshoek, met name in relatie tot de voogdijbevoegdheid van onze Gemeenschapsminister Galle.

In zijn toelichting bij de begroting van het departement van Binnenlandse Zaken heeft Minister Nothomb gesteld dat de decentralisatie naar de lokale en provinciale besturen moet versneld worden.

„Om op vermeerdering van gezag en autonomie aanspraak te kunnen maken is het nodig eerst orde op zaken te stellen in de gemeentefinanciën", aldus de Minister.

De oorzaken van de onrustwekkende tekorten werden reeds diverse malen uitvoerig ontleed.

De middelen om deze te verhelpen ziet de centrale regering in de verplichting tot begrotingsevenwicht tegen 1988. Om dat te bereiken wordt gesproken over saneringsmaatregelen in de openbare hospitalen, loonmatigingen op de rijksweddeschalen, controle op de toelagen, maar inzonderheid hoopt men op het vrijmaken van de gemeentelijke fiscaliteit.

Zo kan de centrale regering elegant zijn begrotingsmoeilijkheden gedeeltelijk afwentelen op de gemeenten.

De halfslachtigheid van de wetten van augustus 1980 beletten in veel opzichten een rationele en doeltreffende federalisering. Spijtig genoeg zijn de zogenaamde ondergeschikte besturen dan nog onder de stiefkinderen te rekenen. Binnenlandse Zaken omknelt stevig het gehele bevoegdheidspakket en beheert omzeggens de hele spaarpot. Alsof dit nog niet erg genoeg is worden de schaarse kruimels die aan de Vlaamse Gemeenschap werden toegeworpen om de haverklap terug in de centrale en unitaire schrapraai gegraaid.

Wanneer de maximumgrens van 6 procent op de personenbelasting werd afgeschaft, hebt u, mijnheer de Ge-

meenschapsminister, terecht de handelswijze van uw collega van Binnenlandse Zaken gehekeld, die met volkomen negatie van de taken die u hoort uit te oefenen, richtlijnen heeft verstrekt aan de Vlaamse gemeenten over de toepassing van die maatregel.

Naar mijn gevoelen is in deze materie echter voor u een ruimere opdracht weggelegd, die volledig kadert in artikel 7 van de Bijzondere Wet van 8 augustus 1980, die u toch de volheid van bevoegdheid toebedeelt om elke vorm van toezicht uit te oefenen bij de beoordeling van de gemeentebegrotingen.

Naar aanleiding van mijn interventie bij de bespreking van de financiewet, heb ik gewaarschuwd, niet tegen de heffing van procentuele aandelen op de personenbelasting door de plaatselijke besturen, maar wel op de ongecontroleerde en ongenueanceerde toepassing ervan.

Een belasting die bij een eerste benadering wel sociaal verantwoord kan worden genoemd, omdat iedereen bijdraagt in verhouding tot zijn inkomen, kan zware asociale gevolgen hebben.

De heffingspercentages zullen immers onderling sterke verschillen vertonen van gemeente tot gemeente. De omvang en structuur van de begrotingstekorten zijn erg uiteenlopend, maar er wordt slechts één remedie toegediend : de 6 procent barrière wordt doorbroken zonder beperking, zonder begeleidende maatregel. De gevolgen zijn nu al met zekerheid te voorspellen : burgers met ruimere inkomens zullen de armere gemeenten met zware heffingspercentages verlaten.

De minderbegoeden, voor wie deze mogelijkheid is uitgesloten, zullen dus steeds zwaarder worden belast, naarmate de interessante inkomensgroepen afslanken.

Mijns inziens kan de toezichthoudende overheid hier ingrijpen en absurde wanverhoudingen beletten die een disharmonie teweeg brengen in het geheel van de gemeentelijke fiscaliteit. Dit kan perfect door in de begrotingsonderrichtingen de verplichting

Desseyn

op te leggen dat een maximumgrens dient gesteld aan de opcentiemen op de onroerende voorheffing, die niet mag overschreden worden vooraleer een te bepalen percentage personenbelasting wordt ingevoerd.

Door de goedkeuring van de begroting daarvan afhankelijk te stellen kan het aanwakkeren van de disproportie tussen rijke en arme gemeenten op die wijze vermeden worden.

Een absolute vrijheid is geen gezonde autonomie maar zal de besturen van gemeenten met luxueuse woningbouw en hoge kadastrale inkomens ertoe aanzetten de personenbelasting te drukken en de onroerende voorheffing op te drijven, wat voor de hogere inkomensgroepen nog ruim voordeliger is dan de omgekeerde situatie. De hoge waarde van één opcentiem op de onroerende voorheffing plaatst dergelijke besturen dan nog in een comfortabele positie ten overstaan van meer verstedelijkte gemeenten met verouderde kernen en verkrotte buurten.

Mijnheer de Minister, wanneer ik met nadruk aandring op die bijsturing voor onze Vlaamse gemeenten, dan is dit gegrond op een rechtvaardigheidsbeginsel dat zeker ook door onze Vlaamse regering wordt bijgetreden. Tijdens uw uiteenzetting in de Commissie voor binnenlandse aangelegenheden, hebt u op 19 mei 1982 erop gewezen dat de Executieve de gemeenten ertoe zal aanzetten de belastingen rechtvaardig te spreiden naar ieders draagkracht. Binnen bepaalde grenzen beide geciteerde belastingen van elkaar afhankelijk stellen kan er enkel toe bijdragen dit gezond principe tot een realiteit om te vormen.

Een tweede onderwerp dat ik wil aansnijden : de jaarlijkse opgelegde kredietbeperkingen, bedoeld als poging tot gezondmaking en begrotings-evenwicht.

Procedures en voorwaarden inzake subsidiëring van ondergeschikte besturen voor investeringen in allerlei infrastructuurwerken zijn dringend aan vereenvoudiging toe, zo lezen wij in de beleidsverklaring van 21 januari 1982.

Uw nota aan de Commissie, gedatekend 19 mei 1982, bevestigt deze bekommernis.

Ik besef dat de invoering van een soepeler en doeltreffender subsidieregeling geen gemakkelijke opgave is en dat onze Vlaamse regering op dit punt opnieuw zal af te rekenen hebben met de bemoeizucht van de centrale overheid, met mogelijke steriele discussies over de afbakening van de bevoegdheidsferen.

Daarom, mijnheer de Minister, een suggestie in een eenvoudiger onderdeel : daar waar ik, tot bijstand van de zwakkere, heb gepleit voor beschermende maatregelen bij de verdeling van de belastingdruk, vraag ik u meer soepelheid aan de dag te leggen ten opzichte van gezonde, levenskrachtige gemeenten die nog met ondernemingslust zijn beziel en een voorzichtige investeringspolitiek best zouden aandurven.

Eén der belangrijkste remmen, zo leert het de ervaring in de praktijk, is het jaarlijks terugkerende verbod de werkingskosten met meer dan 4 procent te verhogen in vergelijking met de kredieten van de begrotingsjaren die eraan voorafgaan.

Dat deficitaire gemeenten in een keurslijf moeten opgesloten worden is een droevige noodwendigheid; de opgelegde nulgroei is hier dwingend. Dat aan gemeenten in moeilijkheden, die enkel het begrotingsevenwicht bereiken door een buitengewoon bezwaarde fiscaliteit, een bepaalde groeipercentage wordt opgedrongen, is eveneens aanvaardbaar.

Waarom echter de normale ontplooiing beletten van gemeenten die nog relatief gemakkelijk de passiviteit kunnen doorbreken en zelfs kleinschalige arbeidsintensieve projecten zouden kunnen opzetten, mocht dat eeuwig zwaard van Damocles van boven hun hoofd verdwijnen.

Uit investeringen vloeien natuurlijk werkingskosten voort. Wie kan nu iets zinnigs ondernemen met die ontoereikende 4 procent, wetend dat de inflatievoet al 6 procent bedraagt !

Daardoor alleen al stelt het toegelaten

verhogingspercentage van jaar tot jaar minder voor. Voeg daarbij dan nog de opdrijving van de BTW-tarieven die de reële middelen nog meer beknotten en we zijn helemaal rond.

Het is dringend aangewezen dat gezonde gemeenten, die beantwoorden aan normen en criteria door de voogdijoverheid vastgesteld, wat meer armslag krijgen.

De kranten blokletteren opnieuw dat de gemeenten werkings- en personeelskosten moeten drukken en door nieuwe volmachtbesluiten tot substantiële verminderingen zullen moeten komen.

Geen zinnig mens kan zich verzetten tegen een diepgaande en structurele sanering van de gemeentefinanciën.

Dat gezonde gemeenten met de probleemgevallen over één kam geschorren worden, werkt echter het immobilisme in de hand. Men mag niet uit het oog verliezen dat gemeentebesturen steeds belangrijke werk- en opdrachtgevers zijn geweest.

Wanneer we allemaal de das worden omgedaan, sorteren éénvormig opgedrongen bezuinigingen een verkeerd effect.

Bij de samenvoeging van onze gemeenten werden de bestuurders aangespoord tot allerhande initiatieven, inzonderheid om de dienstverlening uit te breiden.

Diegenen die deze richtlijnen hebben gevolgd, zijn er nu de dupe van, u hebt trouwens zelf, mijnheer de Minister, de toename van de behoeften als gevolg van de fusies genoemd als één der oorzaken van de preciaire toestand waarin vele gemeenten zich nu bevinden.

Heel wat Vlaamse gemeentebesturen die zich met ernst en toewijding hebben ingezet om de fusies te doen slagen, ondervinden nu de voortdurende hinder van te strenge kredietbeperkingen. Bij het opstellen van de begrotingsonderrichtingen is dus een diversificatie ten zeerste gewenst, rekening houdend met de specifieke situatie waarin de gemeenten zich bevinden.

Desseyn

Na tientallen volmachtbesluiten te hebben onderzocht en besproken - en ondanks allerlei ronkende verklaringen - horen wij nu een eminent deskundige als professor Vandeputte, verklaren :

- dat onze licht verbeterde concurrentiepositie als gevolg van de devaluatie al behoorlijk afgezwakt is wegens het prijzenpeil ;

- dat bij de vrij gunstige evolutie van onze handelsbalans een nieuwe illusie wordt stukgeslagen wanneer wij er de cijfers van het dienstverkeer en de buitenlandse schuld aan toevoegen ;

- dat de gezondmaking van de openbare financiën een dode letter blijft;

- dat de recente revaluatie in het EMS meer een technische ingreep is geweest door overrevaluatie van de Duitse munt tegenover Frankrijk, dan wel een bewijs van heropstanding van onze eigen economie en

- dat vooral een schrijnende behoefte bestaat aan nieuwe industriële initiatieven. Wanneer wij dat allemaal eens tot ons laten doordringen, waarde collega's, dan dringen zich twee conclusies op :

1. De rationele zakelijke aanpak in Vlaanderen kan nieuwe perspectieven openen op onze industriële toekomst, vandaar de noodzaak tot verdere federalisering.

2. Wanneer wij niet slagen aan de loodzware Belgische top, waarom eens niet begonnen met het veldwerk bij onze Vlaamse gemeenten.

Maar ook hier is er een grote nood aan een eigen Vlaams beleid.

- Hoe lang zal het bijvoorbeeld nog duren dat een centraal departement een voor Vlaanderen onbillijke verdeelsleutel van het Gemeentefonds aan ons kan opdringen ?

- Hoe lang zal het nog duren dat onze Gemeenschapsminister voor binnenlandse aangelegenheden nauwelijks over financiële middelen beschikt ?

- Hoe lang zal het nog duren dat de Minister van Binnenlandse Zaken via

de centrale wetgeving de hoedanigheid van aan toezicht onderworpen handelingen kan bepalen, terwijl wij dan enkel, als uitvoerders, over de organisatie van de procedure mogen beslissen ?

- Hoe lang zal het nog duren dat de Franstalige bestuurders van deficitaire Waalse steden en gemeenten, met een door ons sinds decennia ervaren arrogantie, het als een vanzelfsprekend voorrecht beschouwen met alle mogelijke financiële kunstgrepen bevoordeld te worden ten opzichte van de Vlaamse gemeenten, zonder enige noemenswaardige inspanning tot sanering te willen opbrengen ?.

Wat vandaag de dag te Luik aan het gebeuren is, moge voor ons een overduidelijke waarschuwing betekenen.

Mijnheer de Gemeenschapsminister, ik heb u om medewerking gevraagd op terreinen waar u onbetwistbaar uw bevoegdheid kunt uitoefenen.

Ik hoop echter dat alle leden van de Vlaamse regering zich verder onverdrotten zullen inzetten om Vlaanderen voor eigen binnenlandse aangelegenheden mondiger te maken.

Niet alleen de economische, maar ook de grondige bestuurlijke scheiding van de binnenlandse zaken, is meer dan ooit aangewezen. (*Applaus bij de VU*)

De Voorzitter: Vraagt nog iemand het woord ? (*Neen*)

De heer Galle, Gemeenschapsminister van binnenlandse aangelegenheden, heeft het woord.

Minister M. Galle (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, in de eerste plaats wil ik al degenen danken die een positieve bijdrage hebben geleverd tot dit debat. Wij kunnen telkens weer leren van wat in de Commissie van de Vlaamse Raad en in de openbare vergadering door de leden wordt gezegd. Niemand zal het mij kwalijk nemen dat ik om te beginnen hulde breng aan de verslaggever, de heer Tant, voor het uitstekend verslag dat hij heeft gemaakt over de werkzaamheden van de commissie voor de binnenlandse aangelegenheden.

Aan de heer Vankeirsbilck kan ik antwoorden dat de tekorten van de 72 Vlaamse gemeenten betrekking hebben op het globale tekort. Ik geloof niet dat daarover discussie mogelijk is. De verdeling van het gemeentefonds over de gemeenten van het Vlaamse Gewest, maakt nu, zoals ik heb aangekondigd, het voorwerp uit van een wetenschappelijke studie. Ik zal vóór de grote vakantie in het bezit worden gesteld van het voorlopig verslag en het dan, zoals beloofd, aan de Commissie voor de binnenlandse aangelegenheden mededelen.

In verband met de saneringsleningen kan ik mededelen dat er 42 aanvragen werden ingediend vanwege de gemeenten. Dit is een buitengewoon succes, maar het betekent natuurlijk ook dat er evenveel deficitaire gemeenten zijn. 38 aanvragen werden positief beantwoord, althans wat het principiële akkoord betreft. 4 aanvragen werden negatief beantwoord en er zijn nog 2 aanvragen ter studie. Nog geen enkel dossier werd definitief afgehandeld, er werd dus nog geen enkele definitieve toezegging gedaan voor een saneringslening. Dit zal waarschijnlijk in de loop van deze week gebeuren. Het totale bedrag voor de 38 positief bevonden aanvragen is 1.784.621.284 frank.

De heer L. Dhoore: Betekent zulks dat voor die 38 gemeenten een plan werd opgesteld en goedgekeurd ?

Minister M. Galle : Het betekent dat de voorwaarden werden ingelost wat betreft het in aanmerking komen omdat er een deficitaire toestand is. De vier negatieve beoordelingen gebeurden omdat de begroting van 1982 geen tekort vertoonde. Men geeft dan de opdracht om samen met de begeleidingsgroep na te gaan hoe een saneringsplan kan worden opgesteld zodanig dat voor het lopende dienstjaar geen tekort meer bestaat en met de garantie dat binnen de vijf jaar een genormaliseerde toestand zal worden bereikt.

De heer L. Dhoore : Ik veronderstel dat wij op een bepaald ogenblik een overzicht zullen kunnen krijgen in verband met deze gemeenten en het gevolg dat aan hun aanvraag werd gegeven.

Minister M. Galle : Inderdaad, ik heb dat beloofd in de Commissie.

De voorziene kredieten voor het hulpfonds, namelijk 3,28 procent, het aandeel van het gemeentefonds van de gemeenten met minder dan 150.000 inwoners, volstaan om de terugbetaling te doen van kapitaal en interesten van de saneringslening. Wat Vlaanderen betreft, kunnen wij het nog best rooien zonder de hulp van een supervoogdij. Wij hebben die absoluut niet nodig, behalve voor het grote probleem Antwerpen, dat wel buitengewestelijke oplossingen behoeft.

De heer H. de Bruyne : Zijn de saneringsnormen die u oplegt dezelfde als die van het nationale Ministerie van binnenlandse zaken ?

Minister M. Galle : Ik ken de saneringsnormen van de nationale Minister van binnenlandse zaken nog niet. Normaal valt dit buiten zijn bevoegdheid, want tijdens de zogenoemde rondetafelconferenties ten huize van de Eerste-Minister, voorgezeten door de Minister van Binnenlandse Zaken, hebben wij duidelijk gezegd dat wij, wat de begrotingen van de gemeenten, hun personeel en zo meer betreft, geen supervoogdij aanvaardden. Men kan eventueel bepaalde wensen uiten, maar wij aanvaardden geen supervoogdij. Daarin werd ik uiteraard bijgetreden door de Voorzitter van de Vlaamse Executieve, de heer Geens. Ook aan Waalse kant heeft men zich daarbij aangesloten. Een saneringsplan is een zaak van het Gewest. De begrotingen zijn eveneens een zaak van het Gewest. Ik geloof dat daarover geen enkele discussie mag bestaan en dat men zeker op die manier niet verder mag gaan indien men althans wenst dat alles voor Vlaanderen normaal verloopt. Wij hebben daar eveneens probleemgemeenten, maar ik herhaal dat wij de problemen momenteel kunnen oplossen, behalve wat Antwerpen en Gent betreft, dat is een andere kwestie.

Mijnheer Vankeirsbilck, u vraagt welk aandeel van de 580 miljoen frank van het Hulpfonds in 1983 voor de terugbetaling van de saneringslening zal worden aangewend. Wij kunnen dat thans nog niet juist bepalen omdat de gegevens nog niet bekend zijn. Wij

weten nog niet hoeveel er als saneringslening in 1983 zal worden toegekend en daar hangt het antwoord op uw vraag van af. Om financiële redenen is een uitbreiding van de saneringslening naar de jaren 1983 en 1984 tot op dit ogenblik niet mogelijk.

Voor de saneringslening is er blijkbaar veel belangstelling, want ongeveer alle sprekers hebben er allusie op gemaakt. Ik dank al degenen die ons hulde hebben gebracht omdat wij ze tot stand hebben kunnen brengen.

Zoals u weet, heeft de Vlaamse Executieve op 28 juli 1982 de ontwerpovereenkomst met het Gemeentekrediet van België ondertekend.

De bedoelde overeenkomst werd op 30 juli 1982 namens de Vlaamse Executieve door de Voorzitter en de Gemeenschapsminister van binnenlandse aangelegenheden ondertekend.

In deze overeenkomst werden onder andere de voorwaarden en modaliteiten vastgelegd van de saneringsleningen in functie van bijzondere leningen die door het Gemeentekrediet zouden aangegaan worden op de Belgische en/of buitenlandse markt. Thans brengt het Gemeentekrediet bij brief van 7 april 1983 ter kennis dat, rekening houdende met hun huidige vooruitzichten inzake inzameling van spaargelden, de saneringsleningen integraal met hun eigen thesauriemiddelen kunnen gefinancierd worden. Aldus vervalt integraal het eventueel wisselrisico dat ten laste van de gemeenten zou zijn.

Eveneens vervalt de beheersvergoeding van 0,25 procent ten laste van het Vlaamse Gewest.

Het Gemeentekrediet is eveneens bereid de eerste vijfjaarlijkse rentevoet van de debetsaldi ten laste van het Vlaamse Gewest te verminderen van 13,50 procent tot 13 procent.

Ik meen dat dit goed nieuws is vanwege het Gemeentekrediet van België, na de onderhandelingen die wij met deze instelling hebben gevoerd. Ik zal er overmorgen tijdens de bijeenkomst van de Vlaamse Executieve mededeling van doen.

U hebt eveneens gesproken over de

lasten van het verleden, mijnheer Vankeirsbilck. U weet wat in de Commissie voor binnenlandse aangelegenheden is gebeurd. Daar werd door de heren Temmerman en Bourry een amendement ingediend dat unaniem door de Commissie werd aanvaard. Ik heb gezegd dat ik in deze geen houding kon bepalen, noch in positieve, noch in negatieve zin, gezien er in de schoot van de Vlaamse regering een overeenkomst bestaat dat wij geen amendementen zouden aanvaardden die niet-gecompenseerde meeruitgaven tot gevolg hebben. Ik heb dit aan de Vlaamse regering voorgelegd, die via haar twee Ministers van Financiën reeds een standpunt heeft ingenomen.

— *De heer J. Pede, Voorzitter, treedt opnieuw als Voorzitter op.*

Wij zullen vragen dat amendement niet te aanvaarden, maar uit respect voor de wil van de Vlaamse Raad en ook voor mijn Commissie van binnenlandse zaken, heb ik mij daarbij onthouden.

In het beruchte Overlegcomité wordt gehandeld over de lasten. De houding van de Vlaamse Executieve wordt daar naar best vermogen verdedigd door de Voorzitter en de Onder-Voorzitter van de Vlaamse Regering. Tot nu toe is er geen oplossing. Vooral de omvang van het probleem huisvesting hypothekeert een vlugge oplossing. Dat probleem wordt zeer acuut naarmate andere parastatalen zullen worden geregionaliseerd. Ik denk hier aan de maatschappij voor de waterleiding, enzovoort.

Voor ons, en de ondergeschikte besturen, zal er in elk geval vóór 1 juni aanstaande een oplossing moeten komen. Anders weet ik niet goed hoe wij het probleem een oplossing zullen kunnen geven.

Ook de verdeling van het gemeentefonds is hier ter sprake gekomen. Dat is een nationale materie. Wij dringen er geregeld op aan dat het Overlegcomité ook dat probleem eindelijk eens zou bespreken. Eigenlijk zou dat in het parlement moeten gebeuren, en liefst zo vlug mogelijk, opdat het onrecht dat tegenover de Vlaamse Gemeenschap is geschied zou worden

Galle

goedgemaakt.

Ook daar hebben de Ministers Geens en Poma ons standpunt in het Overlegcomité verdedigd, maar tot nu toe zonder resultaat.

Onze voorstellen steunen op volgende hypothesen : ten eerste, een verdeling volgens de bevolkingsgegevens. Voor de ondergeschikte besturen is het normaal dat rekening wordt gehouden met het aantal mensen die in de gemeente wonen ; ten tweede, een verdeling volgens de personenbelasting ; ten derde, de coördinatie van de punten een en twee met de bedoeling het criterium oppervlakte er uit te laten, wat in ons voordeel zou zijn ; ten vierde, een verdeling volgens de localisatie van de belastingen, volgens de regel van de ristornering.

Hiervoor zijn al voorstellen ingediend. Laten wij hopen dat er spoedig een oplossing zal komen.

Zoals ik heb gezegd naar aanleiding van de bespreking van de begroting van de binnenlandse zaken zijn er ook inzake het provinciefonds zaken gebeurd die niet rechtvaardig zijn voor Vlaanderen. Door die verdeling hebben wij in de loop der jaren al miljarden verloren. Daaraan heeft men helaas nog niet zoveel aandacht geschonken omdat de sommen kleiner zijn maar het is toch ook een nijpend probleem. De heer Nothomb heeft gezegd dat de problemen van verdeling van het Gemeentefonds tussen de betrokken Gewesten op zijn initiatief zouden worden behandeld en dit in een bijzondere werkgroep opgericht in het kader van het Overlegcomité. Tot op heden heb ik nog geen uitnodiging ontvangen om de werkzaamheden van die werkgroep bij te wonen.

Omtrent uw vraag betreffende de nieuwe regeling in verband met de functionele herwaardering van stad, dorp en platteland, zou ik u het volgende willen zeggen : om projecten tot functionele herwaardering van stad, dorp en platteland te stipuleren en vlotter te laten verlopen wordt voorgesteld de huidige reglementering op verschillende vlakken aan te

passen. Misschien is het goed dat ik daar even op inga.

In de eerste plaats wordt een aanpassing voorgesteld van het koninklijk besluit van 23 juli 1981. Om de eigen inbreng en de zelfwerkzaamheid van de bevolking aan te moedigen wordt een clausule toegevoegd houdende verhoging van de toelage met een bedrag gelijk aan de eigen, maar niet verplichte, bijdrage van de bevolking met een maximum van 10 percent van het bedrag dat voor de berekening van de toelage in aanmerking komt en gelimiteerd tot 1 miljoen. Aangezien de bepaling van de eigen bijdrage aanleiding geeft tot betwisting wordt de beslissing aan ons overgelaten, na advies van de Regionale Commissie voor Advies.

Ik geef een voorbeeld. De aanpassingswerken om een leegstaand gemeentehuis tot dorps- of wijkhuis om te bouwen worden op 10 miljoen geraamd. De bevolking staat bijvoorbeeld in voor het behangen, het leveren van afbraakmaterialen, de groenaanleg en dergelijke meer. Dit alles wordt officieel geschat op \pm 200.000

frank. De dorps- of wijkraad staat daarenboven in voor de inbreng in speciën van 700.000 frank. De eigen inbreng van de bevolking wordt dus vastgesteld op 900.000 frank. Het aanbestedingsbedrag - en voor de bepaling van de subsidie geldt uiteraard het bedrag van de eindrekening - belooft 9.800.000 frank, dit wil zeggen 10 miljoen min 200.000 frank in natura. De bijkomende subsidie mag maximum 10 percent bedragen van 9.800.000 frank of 980.000 frank. Aangezien de eigen bijdrage van de bevolking slechts 900.000 frank bedraagt, ontvangt de gemeente uiteindelijk een bijkomende subsidie van 900.000 frank. Op het eerste gezicht lijkt dit wel een beetje ingewikkeld maar bij nader onderzoek wordt het wel duidelijker.

Mijnheer Vankeirsbilck, u heeft verschillende opmerkingen gemaakt en vragen gesteld, onder andere inzake het Investeringsfonds. Daarover is natuurlijk nog geen beslissing genomen. Op dit ogenblik ben ik bezig een dossier samen te stellen en zal waarschijnlijk vóór het einde van het recessiejaar de Commissie reeds enige

De heer M. Galle (SP), Gemeenschapsminister van binnenlandse aangelegenheden, omringd door (links) Volksvertegenwoordiger A. Laridon (SP), Secretaris van de Raad, en (rechts) Gemeenschapsminister van gezondheidsbeleid R. De Wulf. Achter hen van links naar rechts : SP-fractieleden A. De Baere en A. Bogaerts alsmede mevrouw A.-M. Neyts-Uyttebroeck (PW), Staatssecretaris voor het Brussels Gewest in de nationale regering.

Galle

uitleg kunnen verstrekken. De criteria voor de verdeling van het Investeringsfonds zijn nog niet gekend. Ze zijn nog steeds het voorwerp van studie en het aandeel in het Investeringsfonds is evenmin gekend. De 68 miljard, waarover onze achtbare collega het had, heeft betrekking op het totale bedrag van de leningen die het Gemeentekrediet van België heeft toegestaan voor gans het land.

Tevens wil ik antwoorden op de door de heer Bourry gestelde vragen. Als Minister van binnenlandse aangelegenheden, maar toch bevoegd over de zogenaamde ondergeschikte besturen en de gesubsidieerde werken, wens ik de gemeentebesturen in belangrijke mate te stimuleren en een richting te geven bij de uitwerking en de realisatie van milieuvriendelijke projecten.

Als uitgangspunt van mijn beleid heb ik gekozen voor de verbetering van de leefomgeving in de meest brede zin, zoals de herwaardering van het woon-, werk- en leefmilieu in de stad, in het dorp en op het platteland.

Ik meen derhalve op een aantal suggesties van collega Bourry te kunnen ingaan. Ten eerste in verband met de samenstelling van de regionale commissies die advies dienen uit te brengen over de dossiers met betrekking tot functionele herwaardering van stad, dorp en platteland wil ik erop wijzen dat de vertraging die sommige dossiers hebben opgelopen inderdaad te wijten is aan de gebrekkige werking van onze commissies, meer in het bijzonder aan het feit dat de ambtenaren die uiteindelijk het definitief ontwerp onderzoeken soms een andere visie op het project hebben dan de ambtenaren die in de regionale commissies zetelen. Daarom zal ik bij het opnieuw samenstellen van de commissies alleen die leden benoemen die zijn aageduid door de betrokken diensten of de bevoegde Minister en die dan ook gemachtigd zijn om namens hun administratie op te treden, zonder verdere discussie. Op deze manier hoop ik al heel wat narigheid uit de wereld te helpen.

Ten tweede, als gevolg van de ingewikkeldheid van de procedure tot het

bekomen van subsidies voor soms zeer kleinschalige projecten werden er twee voorstellen recent goedgekeurd. Voor de projecten met een kostprijs lager dan 3.300.000 frank werd de procedure aanzienlijk versoepeld in deze zin dat de dienst gesubsidieerde werken de ontwerpdocsiers rechtstreeks toegezonden krijgt en slechts over een beperkte termijn beschikt om het dossier te behandelen. Na verloop van deze termijn zal de gemeente onafhankelijk kunnen beslissen om het dossier in aanbesteding te geven, dossier dat nadien uiteraard de normale procedure moet doorlopen. Op deze manier wordt de tijdrovende administratieve procedure tot het bekomen van een principiële belofte van toelage uitgeschakeld. Voor de dossiers ter verbetering van de leefomgeving wordt eveneens een versoepeling van de procedure in het vooruitzicht gesteld. Na gunstig advies door de regionale commissies van advies zal de Minister onmiddellijk een principiële belofte van toelage verlenen onder voorbehoud dat het dossier uitgewerkt wordt rekening houdend met de eventuele opmerkingen van de regionale commissie en de dienst gesubsidieerde werken. Ik hoop aldus om ook voor deze dossiers een belangrijke tijdswinst te realiseren.

Ten derde, inzake de ingewikkeldheid, de diversiteit en de kleinschaligheid van bepaalde dossiers hebt u zelf, mijnheer Bourry, het voorbeeld aangehaald van het verkeersvriendelijker maken van steden en dorpen, meer in het bijzonder het beveiligen van fietsers en voetgangers.

U hebt wellicht vernomen dat de Vlaamse Executieve haar steun heeft toegezegd aan de actie verkeersdrempels waardoor deze in de toekomst meer gesubsidieerd zullen worden. De heer Vankeirsbilck heeft iets tegen verkeersdrempels omdat jonge mensen groot worden en later wellicht met hun motorfietsen de verkeersdrempels hinderlijk zullen vinden. Men mag echter niet uit het oog verliezen dat ook deze jonge mensen weer kinderen krijgen...

De heer E. Vankeirsbilck : Men moet zich over deze verkeersdrempels goed bezinnen. Wat zullen de lokale besturen doen wanneer zij op hun grondge-

bied bij voorbeeld geconfronteerd worden - om maar een eenvoudig voorbeeld te noemen - met wielervedstrijden. Betekenen deze drempels dan geen gevaar voor de renners ?

De heer M. Bourry : Laten we over deze verkeersdrempels geen polemiek voeren. Het spreekt vanzelf dat verkeersdrempels vooral aangewezen zijn in woonerven.

Minister M. Galle : Mijnheer Vankeirsbilck, mag ik u toch zeggen dat de gemeenten zelf daarover beslissen. Ook andere realisaties zoals versmalingen, insprongen, beplantingen, groene eilandjes in stad en dorp kunnen rustopwekkende elementen vormen die de autobestuurders als vanzelf aanzetten tot lagere snelheden en zelfs het midden van dergelijke woonstraten. Ook dergelijke initiatieven, eventueel in combinatie met gelijkwaardige projecten komen voor subsidiëring in aanmerking.

Ik kan u in dat verband mededelen dat de Vlaamse Executieve heeft ingestemd met het voorstel om de subsidiëring van de aanleg van fietspaden en andere infrastructuurwerken ter bevordering van de zachte vormen van verkeer te verhogen van 60 procent tot 80 procent. Binnenkort zal een omzendbrief gestuurd worden - de inhoud van de brief is door de Vlaamse Regering goedgekeurd, maar wij wachten nog een tijdje op het definitief advies van de Raad van State - aan de lokale besturen waarin deze nieuwe reglementering wordt toegelicht.

Mijnheer Bourry, bij projecten ter verbetering van de leefomgeving is de betrokkenheid, de inbreng en zelfs de zelfwerkzaamheid van de bevolking van essentieel belang.

Zoals u terecht laat opmerken zou er opnieuw een stimulans in de reglementering moeten ingebouwd worden.

Ter zake is een ontwerp goedgekeurd waarbij de toelage zou kunnen verhoogd worden met een bedrag gelijk aan de eigen inbreng - zoals ik daarstraks heb gezegd - in speciën of in natura, van de plaatselijke bevolking, weliswaar beperkt tot 10 procent van

Galle

de totale kostprijs en met een maximum van 1 miljoen.

Uw bekommernis voor de plattelandsgemeenten deel ik ten volle. De voorgestelde subsidieverhoging, gelijk aan de eigen inbreng van de bevolking, is dan ook in eerste instantie op de landelijke gemeenten gericht.

Dossiers in verband met plattelandsontwikkeling vergen inderdaad een eigen aanpak. Bij de behandeling van deze dossiers moet ook afgezien kunnen worden van een aantal normen (oppervlakte, verwarming en dergelijke) die voor kleinere entiteiten onverantwoord en ook onbetaalbaar zijn.

Dit geldt trouwens niet alleen voor de werken die tot mijn bevoegdheid behoren, maar voor alle investeringen in landelijke gemeenten.

Mijnheer Bourry, u hebt mij ook een vraag gesteld in verband met de organisatie van de procedures.

Ingevolge artikel 108 van de Grondwet kan, in uitvoering van een wet aangenomen met de in het laatste lid van artikel 1 van de Grondwet bepaalde meerderheid, de organisatie en de uitoefening van het administratief toezicht geregeld worden door de Raden van de Gemeenschap of het Gewest.

In uitvoering van voormeld Grondwetsartikel heeft artikel 7 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, de organisatie van de procedures alsook de uitoefening van het administratief toezicht op de provincies, de gemeenten en de agglomeraties en federaties van gemeenten, aan de Gewesten toevertrouwd wat betreft het gewoon administratief toezicht, dat elke vorm van toezicht omvat ingesteld door de gemeentewet, de provinciewet of de wet van 26 juli 1971, en wat betreft de andere handelingen dit wil zeggen alle handelingen behalve degene waarvoor de nationale overheid of de Gemeenschapsoverheid bevoegd is en waarvoor bij de wet of het decreet een specifiek toezicht is georganiseerd.

Bij overgangsmaatregel zijn de Gewesten echter nog niet bevoegd voor

het gewoon administratief toezicht voor de provincie Brabant en de gemeenten genoemd in artikelen 7 en 8 van de op 13 juli 1966 gecoördineerde wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken. Jammer genoeg !

Deze regeling is uitermate ingewikkeld en maakt de taak van de Minister van Vlaamse binnenlandse aangelegenheden er niet gemakkelijker op.

In artikel 108 van de Grondwet werd gesteld dat de organisatie van het administratief toezicht aan de Raden van Gemeenschap of Gewest kan toevertrouwd worden. Artikel 7 van de bijzondere wet gaat veel minder ver ; het vertrouwt slechts de organisatie van de procedures aan de Gewesten toe.

Dit heeft als gevolg dat de nationale wetgever de bevoegdheid behoudt om de administratieve handelingen te bepalen die onderworpen zijn aan de voogdijprocédés waarin hij voorziet.

De organisatie van de procedure beoogt alle normen van de organieke wetten der ondergeschikte besturen welke betrekking hebben op de aanwijzing van de toezichthoudende overheid en dus ook van de hun toegekende bevoegdheden, evenals op de hele procedure tot uitoefening van dat toezicht, bijvoorbeeld de termijnen, instructie en notificering van het beroep, de uitvoerbaarheid van de beslissing, enzovoort.

De overgangsregeling is ook geen moment van stabiliteit. Dat hebben we reeds enkele malen in de praktijk mogen ondervinden. Het lot van een aantal gemeenten is er op onverantwoordelijke wijze aan elkaar verbonden.

Niettegenstaande dit op twee vlakken geschapen wettelijk imbroglie heb ik mij ingespannen om een ontwerp-decreet uit te werken dat in die organisatie van de procedure voorziet in het Vlaamse Gewest.

Daarbij staan mij de volgende krachtlijnen voor ogen.

In de eerste plaats wens ik tot een eenvoudige en beperkte procedure te komen. In aansluiting met de toenemende verantwoordelijkheid van de gemeenten mag het toezicht geen admi-

nistratief struikelblok zijn waardoor vertragingen veroorzaakt worden.

Voorts dient de procedure soepel te zijn en te voorzien in eenvormige en realistische termijnen.

Ook moeten een groter aantal zaken dichter bij de ingezetenen afgehandeld worden. De provincie lijkt mij daartoe het aangewezen platform. Daar de provinciegouverneur een zeer voorname rol zal gaan spelen als toezichthoudende overheid in opdracht van het Gewest, kan men dan ook niet volhouden dat de gouverneur enkel nog een vertegenwoordiger van de Regering is. Voortaan zal hij ook het Gewest vertegenwoordigen.

Mijn bijzondere aandacht gaat ook uit naar het toezicht op beslissingen in verband met de handhaving van de openbare orde. Deze uitermate delicate aangelegenheid vereist een streng toezicht met het oog op de eerbiediging van de rechten van de mens. Het ontwerp-decreet zal zich daar in het bijzonder mee inlaten.

Ziedaar de krachtlijnen van de ontwerp-tekst waaraan ik de laatste hand leg en waarvan ik hoop dat hij binnenkort in de Raad zal kunnen besproken worden.

Wat het aandeel van de kustgemeenten in de verdeling van het Gemeentefonds betreft, waarover de heer Desutter gesproken heeft, meen ik dat het voorbarig zou zijn nu al vooruit te lopen op de resultaten van onze wetenschappelijke studie. Ik weet wel dat er aan de kust een paar fiscale eilanden zijn. Zoals ik zoëven reeds gezegd heb, zal ik voor het zomerreces een interimverslag over deze studie voorleggen.

In verband met de achterstand inzake belastingen door de nationale overheid aan de gemeenten, zal ik er nogmaals bij de nationale Minister van Financiën op aandringen hieraan iets te doen, des te meer daar blijkt dat de Vlaamse gemeenten bijna geen achterstand in hun betalingen hebben. De problemen in Vlaanderen zijn blijkbaar verschillend van deze in andere Gewesten. De werkingskosten zijn voor alle Vlaamse gemeenten tot 4 procent beperkt. Sommigen hebben dit jaar genoemd. Het is de uitdrukke-

Galle

lijke wil van de Vlaamse Regering de werkingskosten, ook van de niet-deficitaire gemeenten, te beperken. Wij stellen vast dat niet-deficitaire gemeenten van gisteren vandaag soms deficitair worden. Ik hoop dat dit zal stoppen, maar het is onrustwekkend. Er zijn reeds meer dan 80 gemeenten in Vlaanderen. Nochtans dient opgemerkt dat in de vier procent de energiekosten niet begrepen zijn.

Wat de belasting op de verhuring en op de tweede verblijven betreft, zal ik rechtstreeks aan het geachte lid per brief antwoorden. Het spreekt vanzelf dat ik bereid ben hierop in de Commissie en in de openbare vergadering terug te komen.

Inzake de ontwerpdecreten op de organisatie van de intercommunales kan ik mededelen dat het voorstel van decreet van de heer Temmerman door de Voorzitter van de Commissie naar de Raad van State werd gestuurd. De Vlaamse Regering heeft ter zake beslist het advies van de Raad van State af te wachten.

Ten slotte, kan ik de heer Desseyn, die vooral nationale problemen heeft behandeld, waarvoor wij niet bevoegd zijn, zeggen dat wij zijn mening delen. Op enkele details wens ik echter in te gaan. Ik heb gesproken over 4 procent voor de gemeenten met een sluitende begroting. Hiervoor worden zeer soepele regels toegepast. Ik kan de heer Desseyn ook verzekeren dat elke belastingverordening zal onderzocht worden met inachtneming van al de inkomsten waarover de gemeente beschikt en de door haar geraamde uitgaven. Volgens een advies van de Raad van State behoort het niet tot de bevoegdheid van de Executieve algemene normen vast te stellen waarbij een minimum of een maximum aanslagvoet wordt bepaald. Elk geval zal dus individueel worden onderzocht.

Ik hoop aldus op de belangrijkste vragen te hebben geantwoord. *(Applaus)*

De Voorzitter: Vraagt nog iemand het woord ?

De heer Desutter heeft het woord.

De heer E. Desutter: Mijnheer de Mi-

nister, ik heb nog een opmerking in verband met de 4 procent werkingskosten. Wij hebben in onze gemeente een sluitende begroting. Omdat de provincie sommige werkingskosten heeft geschrapt zijn er enkele miljoenen overschot op onze begroting waardoor het fiscaal paradijs nog paradijselijker wordt.

Ik wil mijn vraag van zoëven herhalen. Kan aan de gemeenten die niet deficitair zijn, die een inspanning doen in dit verband en hun belastingen aanpassen aan de uitgaven, niet de mogelijkheid worden gegeven hun werkingskosten te verhogen en bijvoorbeeld die 4 procent op 6 procent brengen ?

Minister M. Galle : Mijnheer Desutter, er worden soepele regels gevolgd voor niet-deficitaire gemeenten. Dat is het belangrijkste. Maar een uniforme regeling voor het verhogen van die 4 procent kan ik niet toestaan om de redenen die ik heb vermeld. Vorig jaar, tijdens dezelfde periode als nu, wensten wij dat ook niet. Toen waren er ongeveer dertig Vlaamse gemeenten deficitair. Nu zijn het er meer dan honderd. Ik meen dat wij beter elk geval individueel onderzoeken, samen met de gemeente.

De heer E. Desutter : U bent een soepele Minister, maar de provincie West-Vlaanderen is het niet. Misschien kunt u aan de provincie vragen even soepel te zijn als u.

De Voorzitter : De heer De Grève heeft het woord.

De heer L. De Grève : Ik was van zins een kort betoog te houden, maar was opgehouden in de Commissie voor het reglement en de verzoekschriften. Ik kwam in de zaal toen u reeds aan het woord was en antwoorden verstrekte.

Eén van de punten die ik wou aanhalen had betrekking op het antwoord dat u hebt gegeven aan de heer Bourry over de verkeersdrempels. Toen die verkeersdrempels in de mode zijn gekomen was er betwisting met het bestuur van verkeerswezen over de toelaatbaarheid van die drempels en de verenigbaarheid met de verkeersregels.

Is die betwisting intussen opgelost ?

Zo ja, in welke zin ?

Minister M. Galle : Ik dank u voor die vraag. U raakt daarmee op het einde van dit debat een gevoelige snaar.

Het enige dat wij aan de Minister van Verkeerswezen hebben gevraagd was een signaal om erop te wijzen dat er een eventueel gevaar zou kunnen zijn voor het verkeer daar waar de verkeersdrempels aangebracht werden. Dat hebben wij echter niet gekregen.

Wij hadden ook voorschriften gemaakt die werden opgesteld door specialisten ter zake, met betrekking tot de gesubsidieerde werken, naar voorbeelden in het buitenland. Wij hadden ook de vorm tot op de millimeter bepaald opdat de verkeersdrempels in het Vlaamse Gewest uniform zouden zijn.

Maar, de Minister van Verkeerswezen heeft gemeend dat een uniforme regeling voor geheel België moet worden uitgewerkt. In afwachting daarvan zijn wij totaal geblokkeerd vooral wat het verkeerssignaal betreft dat wij van de nationale Minister van Verkeerswezen moeten krijgen, daar dergelijke signalen nationale materie zijn gebleven.

De heer L. De Grève : Wanneer u de subsidiëring overweegt dan laat u ook de volledige verantwoordelijkheid aan de gemeenten ?

Minister M. Galle : De gemeenten hebben de verantwoordelijkheid. Ik kan u echter mededelen dat de Minister van Verkeerswezen mij heeft laten weten dat hij ter zake spoedig een nationale reglementering zal uitvaardigen.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De Voorzitter : Hiermede zijn wij aan het einde gekomen van onze werkzaamheden voor vandaag.

Wij komen morgen om 10 uur opnieuw bijeen om de algemene bespreking van de uitgavenbegroting voort

Voorzitter

te zetten met de materies buitenlands
beleid en onderwijs.

Is de Raad het daarmee eens ? (*In-
stemming*)

Dan is aldus besloten.

De vergadering is gesloten.

– *De vergadering wordt gesloten om
17.05 uur.*

Trefwoordenregister

Begroting

Uitgavenbegroting 1983, blz. 576, 595, 611, 633, 655, 663, 685, 705, 720, 726

Besparingen revalidatiecentra, blz. 576, 595, 611, 633, 655

Gedwongen ruilverkaveling te Sint-Gillis-Waas, blz. 576, 595, 611, 633, 655, 685, 705

Ingekomen stukken

Ontwerp van decreet, blz. 595

Verslag, blz. 575

Voorstellen van decreet, blz. 576, 595

Interpellaties

Zie Besparingen revalidatiecentra
Gedwongen ruilverkaveling te Sint-Gillis-Waas

Leden

Berichten van verhindering, blz. 576, 595, 611, 633, 655, 685, 705

Motie

Conseil de la Communauté française, blz. 633

Verwijzing naar commissie, blz. 726

Voorstel van decreet

Zie Waterlopen

Waterlopen

Ruiming bij onbevaarbaarheid, blz. 719, 727, 728

Werzaamheden

Regeling, blz. 593, 610, 632, 654, 683, 703, 729
